Газета Верховної Ради України

Голос України

№ 47 (2547) ▪ П'ятниця, 16 березня 2001 року ▪ Ціна договірна

У київській галереї ARTEast уперше експонується колекція робіт Зіновія Толкачова «Квіти Освенціма». Відвідувачам пропонують погляд очевидця на «фабрику смерті».

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

▪ *1661 р. У друкарні Києво-Печерської лаври вийшов написаний у 13 ст. «Києво-Печерський патерик» — збірник релігійно-дидактичних оповідань про Лавру та її творців.*
▪ *1821 р. У Тульчині (Вінниччина) виникло «Південне товариство» декабристів.*
▪ *1846 р. Народився мистецтвознавець і археолог Адріан Прахов. Відкрив фрески 12 ст. у Кирилівській церкві, керував будівництвом і оздобленням Володимирського собору в Києві.*

16 березня

Про взаємну відповідальність

Група експертів Верховної Ради та Кабінету Міністрів України розробила проект спільного політичного договору (меморандуму) про співробітництво між парламентом і урядом. До 21 березня 2001 року робоча група з опрацювання цього документа має подати його на розгляд погоджувальної ради депутатських фракцій (груп) та Кабінету Міністрів.

Як **повідомляє Інформуправління ВР**, згідно з проектом документа, Верховна Рада України, зокрема, має законодавчо забезпечувати реалізацію програми діяльності Кабінету Міністрів, невідкладно розглядати і приймати законопроекти, подані Президентом України та урядом. Зі свого боку Кабінет Міністрів України, зокрема, розроблятиме і послідовно узгоджуватиме з парламентськими комітетами та вноситиме на розгляд парламенту проекти відповідних законодавчих актів; проводитиме політичні консультації з депутатськими фракціями та групами у Верховній Раді стосовно призначення та звільнення членів Кабінету Міністрів, керівників центральних органів виконавчої влади, а також щодо проведення регіональної кадрової політики.

(Закінчення на 2-й стор.).

Парламентська хроніка

«Червоне» слово в сесійній залі є кому сказати

Ранкове та денне засідання 15 березня

Зранку парламентарії змушені були розглядати новий документ про порядок денний 7-ї сесії ВР, внесений представниками 10 груп і фракцій. Попередній проект постанови не набрав належної кількості голосів, тому, згідно з Регламентом, його треба було розглядати лише на наступній сесії. А без порядку денного як працювати? Під час обговорення документа не обійшлося без «протистояння політичних інтересів». Представники правих фракцій наголошували на необхідності включення до порядку денного законопроектів про жертви нацистських та більшовицьких переслідувань, внесення відповідних змін до закону про статус ветеранів Великої Вітчизняної війни тощо. Ліві фракції не хотіли бачити у переліку деякі із цих законопроектів. І, навпаки, дехто пропонував включити питання про приєднання України до союзу Білорусі та Росії. Зрозуміло, що такі питання не могли набрати належної кількості голосів, і тому більшість з них на цій сесії не розглядатиметься.

(Закінчення на 2-й стор.).

МИ НЕДАРМА ВЕСНУ РОЗПАЮВАЛИ

Очікується, що сільське господарство цього року залучить щонайменше 2 мільярди гривень інвестицій. Мало це чи багато — питання дискусійне. Раніше рахували гроші залежно від кількості гектарів і поголів'я худоби, а сьогодні — вже з огляду на родючість грунтів і продуктивність тваринництва. Коли таке було, щоб селяни говорили про вартість гривні не менш розсудливо, ніж про вартість молока або м'яса? Держава має вже не того селянина, що був учора. Такої думки дотримуються не потенційні, а реальні інвестори з групи компаній «Укррос», про що йдеться на четвертій сторінці.

У номер

ПАРЄ планує запровадити санкції?

На квітневому засіданні Парламентської асамблеї Ради Європи в Страсбурзі йтиметься про можливість запровадження санкцій стосовно України. Про це повідомив представник групи німецьких парламентаріїв у ПАРЄ Вольфганг Берендт в інтерв'ю «Німецькій хвилі». За його словами, як умову для прийняття України до ПАРЄ було висунуто певні вимоги. «Тепер ми чекаємо від Києва виконання взятих на себе зобов'язань. Це стосується і забезпечення свободи преси. Не повинні повторюватися випадки придушення демонстрацій», — наголосив парламентарій.

Неабияке підвищення

З 1 квітня в Україні, згідно з постановою уряду, на 40% збільшено розмір трудових пенсій, обчислюваних до 1992 року. Крім того, на 5 грн. (до 107 грн.) збільшено розмір максимальної загальної пенсії і на 7 грн. (до 143 грн.) — розмір максимальної пенсії особам, які працювали в тяжких умовах (металургам, шахтарям). Для забезпечення цієї акції щомісячно потрібно 118 млн. грн.

Як видно з дій уряду, він поступово прямує шляхом пенсійної реформи: сповна ліквідовано борги, а за останні чотири місяці розміри пенсій (з урахуванням індексації) переглядалися 8 разів. На серпень, за словами віце-прем'єр-міністра України Миколи Жулинського, намічено черговий їх стрибок — заплановано повністю вирівняти трудові пенсії, що їх обчислювали і до, і після 1992 року.

Знак біди

Повінь. Зведення

До підтоплених в останні дні сіл Берегівського району у зв'язку з проривом дамби з угорського боку на Тисі додалося ще три з Ужгородського району. Кількість зруйнованих будинків зросла до 1550, підтоплених — до 33 290. Для захисту населених пунктів зводять тимчасові дамби, укладають мішки із сипучими матеріалами, нагортають захисні вали. Цілодобово працює дванадцять насосних станцій. З початку березневої повені вони відкачали із затоплених територій 11 мільйонів кубометрів води.

Триває евакуація людей у безпечні місця. Відселено більш як 13 тисяч осіб. В основному це люди похилого віку, інваліди та діти. Їх забезпечено гарячим харчуванням, продуктами, речами першої потреби.

Закарпатська область.

Продовження теми читайте на 3-й стор.

Я вам пишу...

Пора повернутися до гасу

Сьогодні в Україні доволі нестабільна ситуація з подачею електроенергії для населення.

Досить ефективними й економними в минулі часи були гасові лампи. Але нині гас пропонують по чотири гривні за літр. Гас багатьом допоміг би у наш нелегкий час, та не всім він по кишені.

Лев ВАСИЛЬЄВ.

Львів.

Мал. Віктора ПОПОВА.

▪ *Офіційний рівень безробіття в Україні на 1 березня цього року становив 4,23% від працездатного населення.*
▪ *Роздрібний товарооборот у січні—лютому, за даними Держкомстату, зріс на 7,7% порівняно з аналогічним періодом минулого року.*
▪ *Спілка журналістів України відкрила гарячу телефонну лінію для повідомлень про утиски вітчизняних ЗМІ.*

P. S.

Наша адреса в Internet на сервері української преси: http://UAmedia.visti.net/golos

«Червоне» слово в сесійній залі є кому сказати

Парламентська хроніка

Ранкове та денне засідання 15 березня

(Початок на 1-й стор.).

Навіть 150 голосів не набрала і пропозиція Наталії Вітренко включити до порядку денного законопроекти про вихід України з МВФ та про механізм повернення в Україну вивезених капіталів. Водночас парламентарії підтримали «технічну вимогу» Олександра Мороза перенести з другої половини переліку питань порядку денного сесії вкрай важливі законопроекти про спеціального прокурора і спеціального слідчого, про слідчі комісії, про Кабінет Міністрів. Окремим блоком актуальних питань, винесених на розгляд ВР цього дня, були законопроекти, що торкаються стихійного лиха в Закарпатській області. Парламентарії підтримали Указ Президента «Про оголошення окремих районів Закарпатської області зоною надзвичайної екологічної ситуації», прийняли постанову про перерахування дводенного заробітку народних депутатів у Фонд потерпілим від стихійного лиха в Закарпатті, схвалили постанову про невідкладні заходи, пов'язані з тамтешніми катастрофічними повенями.

Більшість парламентаріїв відмовились надати слово представнику кількох тисяч пікетників ВР під червоними прапорами. Виходили з того, що в сесійній залі є найчисельніша група комуністів, які можуть висловити вимоги пікетників (пікети проводились під егідою комуністів). Водночас деякі народні депутати звинуватили комуністів у «лояльності» президентської влади до цих пікетів, хоча вони й відбуваються під гаслом недовіри нинішньому режиму. Як наслідок — фракція комуністів на знак протесту залишила сесійну залу. Її політичні опоненти не уникли нагоди звинуватити депутатів-комуністів у тому, що, з одного боку, вони агітують за соціальну справедливість, а з другого — не взяли участі в голосуванні за перерахування потерпілим у Закарпатті дводенного заробітку.

По одинадцятій годині дві фракції ВР — «Батьківщина» і «Яблуко» — скористалися своїм правом на 30-хвилинну перерву в засіданні для узгодження позицій.

На денному засіданні народні депутати підтримали дві постанови, що торкаються оплати праці: внесли зміни до постанови ВР про «Про забезпечення діяльності народних депутатів», яким передбачено збільшення коштів на оплату помічників-консультантів, а також про стан виконання закону «Про оплату праці» на підприємствах, в установах і організаціях усіх форм власності. Парламент прийняв постанову про проведення парламентських слухань «15-та річниця чорнобильської катастрофи». Досвід подолання», ратифікував Антидопінгову конвенцію та ухвалив законопроект про надання згоди на обов'язковість для України Угоди про створення українського науково-технологічного центру. Не вдалося набрати належної кількості голосів (зокрема через відсутність у залі представників фракції комуністів) за утворення тимчасової спеціальної слідчої комісії з розслідування подій 9 березня в Києві та створення тимчасової слідчої комісії з розслідування факту побиття народного депутата Валентини Семенюк.

Анатолій БЕНЬ.

Про взаємну відповідальність

(Початок на 1-й стор.).

Пропонується ввести політичний договір в дію з моменту його підписання і до дня відкриття першої сесії Верховної Ради України наступного скликання.

До складу робочої групи для розробки проекту спільного політичного договору ввійшли представники депутатських груп і фракцій парламентської більшості, експерти Верховної Ради, уряду, адміністрації Президента України. Як співголови її очолили заступник Голови Верховної Ради України Степан Гавриш та перший віце-прем'єр-міністр України Юрій Єхануров.

Степан Гавриш в інтерв'ю журналістам відзначив «досить серйозні розбіжності» у поглядах парламентської та урядової сторін на принципи підготовки і суть спільної політичної угоди між парламентом і урядом. Найскладнішою С. Гавриш назвав проблему взаємних зобов'язань, що повинні бути зафіксовані в цьому документі. На його думку, політична угода повинна створити «політичні традиції» в Україні, пов'язані з «можливістю українського парламенту в межах Конституції шляхом політичних консультацій впливати на формування дійової урядової команди». «Йдеться про певні принципи коаліційності, які мають бути покладені в основу відносин між парламентською більшістю та урядом», — сказав С. Гавриш.

На думку С. Гавриша, на сьогодні дискусійним також є питання, хто підписуватиме меморандум від парламенту: Голова Верховної Ради України, координатор парламентської більшості чи керівники фракцій більшості. «Цей документ має скріплюватися підписами політиків, які несуть відповідальність за взяті зобов'язання», — наголосив С. Гавриш.

А в Житомирі думають: емігрував...

Депутат в окрузі

Під інтригуючим заголовком «Ігор Бакай емігрував?» житомирська газета «Місто», засновником і видавцем якої є інформаційно-видавничий центр міськради та міськвиконкому, опублікувала такий анонс: «Після обрання від Житомира народним депутатом України Ігоря Бакая у житомирян виникає багато запитань стосовно його особи. Жодного депутатського прийому він досі не здійснив. Затим почали поширюватися чутки, що Ігор Бакай емігрував. У наступному номері «Місто» спробує з'ясувати, де сьогодні перебуває І. Бакай і чим він займається».

Мандат народного депутата України Ігор Бакай виборов улітку минулого року. Довибори в Житомирі довелося проводити тому, що після призначення першим віце-прем'єром склав свої депутатські повноваження Юрій Єхануров. Передвиборна агітація проходила під гуркіт асфальтоукладачів — вулицю біля головного міського ринку ремонтували від імені Фонду І. Бакая — та під феєрверки після численних концертів рок-зірок на головному майдані міста. Ще не забулось, як «правильно» треба писати прізвище одної з російських співачок: ОрБАКАЙте.

Але тепер житомирянам знову здається, що в них немає свого представника у Верховній Раді. От міська газета і заспокоїла в березні: «Чутки про еміграцію Ігоря Бакая безпідставні». Бо помічник-консультант народного депутата Станіслав Радецький повідомив, що «згідно з наявною в нього інформацією Ігор Бакай минулого тижня був у Києві і про жодні плани його еміграції з України мова не велася». А ще читачі довідалися, що до приймальні після виборів прийшло більш як 400 відвідувачів, причому більшість із них зверталися «у питаннях надання матеріальної (грошової) допомоги», а «незначна кількість — з пропозиціями, які безпосередньо стосуються депутатської діяльності Ігоря Бакая». Станіслав Радецький заспокоїв виборців: «Усі звернення реєструються, узагальнюються».

Залишається додати, що переважна більшість жителів обласного центру, в якому з липня не подається гаряча вода, нині згадують свого народного депутата тільки у зв'язку з тим, що перед виборами чули від його команди обіцянки забезпечити Житомир дешевим газом для потреб комунального господарства...

Олексій КАВУН.

Житомир.

Аргументи режиму Л. Кучми — терор

Заява фракції блоку Соціалістичної та Селянської партій «Лівий центр» (з нагоди подій 9 березня 2001 року)

Тепер, через кілька днів після зіткнень учасників акції протесту проти політиків збанкрутілого диктаторського режиму Л. Кучми з правоохоронцями, на основі достовірної інформації можна зробити кілька висновків.

Перше. Владний режим планував і здійснив провокацію. Вперше за роки незалежності України з вини влади пролилася кров, відбулося побиття десятків людей, частину з них покалічено, близько трьохсот заарештовано без санкцій.

До Києва викликано додаткові частини внутрішніх військ, залучено антитерористичні підрозділи «Беркуту» з екіпіровкою бойового призначення.

До офіційного ритуалу покладання квітів Президентом долучено близько трьох тисяч чоловік «масовки» з квітами — переодягнених працівників правоохоронних органів, котрі згодом були розосереджені серед учасників заявленого мітингу громадян та маніфестацій.

Парк Т. Шевченка блокувався по периметру кількома тисячами правоохоронців із завданням: не допустити громадян до церемонії покладання квітів під час її виконання Президентом.

Напередодні конфлікту керівництво міліції уникало контактів з ініціаторами акції протесту. За даними, що не викликають сумніву, медичні заклади столиці 7 березня одержали орієнтацію про очікувані численні звернення травмованих людей з рекомендаціями надавати їм допомогу, не реєструючи і не доповідаючи міліції, зарезервувати місця для поранених.

Простежується почерк сценаристів кривавого теракту в Кривому Розі під час президентської кампанії.

Правоохоронні органи заздалегідь накопичили повну інформацію про молодих пасажирів, які на 9 березня прибували залізницею до Києва з регіонів України.

(Закінчення на 6-й стор.).

Фотофакт

Маленькі свідки сучасної історії.

Фото Сергія ГУТІЄВА (Укрінформ).

Коментар

Одні протестують, інші фантазують

Два останні дні акції протесту продовжували «дестабілізовувати» наше «тихе, спокійне і демократичне» життя. Позавчора прихильники «України без Кучми» пікетували Генпрокуратуру, МВС та адміністрацію Президента. Навчені гірким досвідом, керівники акції вживали спеціальних заходів, щоб уникнути провокацій. Те, що в колони легко «десантуються» диверсанти, показали події 9 березня. Як запевнили демонстранти, в них мирні наміри: «перетягування каната» з правоохоронцями планами не передбачено. Крім уже відомих вимог, які стали традиційною ознакою новітніх подій в Україні, пікетувальники вшанували резиденцію Президента оригінальним «вітанням від усієї душі». Вони поклали шість вінків до огорожі адміністрації з промовистими, задушевними надписами. Наприклад, «Від друзів Гонгадзе», «Від дітей Чорнобиля», «Від жертв геноциду». Над вінками здіймався плакат «Політичному трупові Кучми від чорнобильців». Після цього було оголошено хвилину мовчання пам'яті «політичних жертв режиму Леоніда Кучми».

А вчора представники лівих сил пікетували Верховну Раду та Кабінет Міністрів. Запальні гасла «Геть режим Кучми і Ющенка», «Наш президент — Симоненко» в паузах розбивалися «рекламою» «Інтернаціоналу» та інших революційних наспівів. Найцікавіше, що, «обравши» Петра Симоненка президентом, його «електорат» паралельно викинув ще одне гасло — «Відмінити інститут президента». А для повного роз'яснення революційної позиції декларувалася третя платформа: «Ющенко, не мильзя в президенти, радянська влада — наш президент». Ну й конкурент у вас, Вікторе Андрійовичу...

Ці події прокоментували в заяві члени фракції УНР. Вони наголошують, «що в умовах наростання суспільної політичної кризи та протистояння в суспільстві уряд Віктора Ющенка відіграє надважливу, ключову роль у стабілізації ситуації». Тому однопартійці Юрія Костенка рішуче засуджують «намагання окремих олігархічно-кланових груп у союзі з комуністами привести Україну ще й до урядової кризи. Спробу відставки уряду Віктора Ющенка ми розцінюємо як спробу повної та широкомасштабної дестабілізації в Україні, яка призведе до значного відходу назад і в політичному, і громадському плані, так, насамперед, і в економічному та соціальному». Одне слово, виходить, що пікетувальники Ющенка досягнуть протилежного результату своїх вимог: «Рівень зарплати і пенсій — не нижче прожиткового рівня». І навряд чи допоможе тоді союз з Росією та Білоруссю, яким марить оплот «радянської влади з президентським обличчям».

Доки учасники акцій втілюють свою енергію у вимоги, український Омбудсмен Ніна Карпачова переймається результатами цього процесу. Нині в неї — гаряча пора: перевірка дотримання прав жертв «самооборони» правоохоронців. Уповноважена виявила багато порушень цих прав, що і виклала в поданні на адресу голови Київського міськсуду. Дисонансом до цього подання, щоправда, є заява парламентського Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності, в якій гостро засуджуються «власні амбіції деяких політичних сил», заручниками яких «укотре стають працівники міліції». Комітет навіть звертається до керівництва ГПУ та СБУ провести «термінове, неупереджене і об'єктивне розслідування подій 9 березня поточного року, виявити організаторів і виконавців злочинних дій...» Доки спецслужби працюватимуть над виконанням прохання, у результаті «термінового, неупередженого і об'єктивного розслідування» з'ясувалося, що цю заяву не приймали, не належить за Регламентом, на засіданні комітету. Її просто підписали в «робочому порядку», до того ж далеко не всі члени комітету.

Чесно кажучи, ще не розслідувано, чи всі українські спортсмени і тренери поставили візи під зверненням до любителів спорту з приводу «святкування дня Кобзаря». Тому повіримо на слово Держкомітету молодіжної політики, спорту та туризму, який запевняє від імені «м'язів, сили і грації», що «в інтересах спорту, всіх громадян нашої країни необхідно підтримувати згоду і взаєморозуміння в суспільстві» й утримуватися від «екстремістських акцій, котрі ведуть до дестабілізації соціально-політичної ситуації в країні і зміни курсу ринкових реформ». Очевидно, ця зміна курсу так нажахала спортсменів, що вони втратили притаманний їм олімпійський спокій.

Але найгостріше «екстремістські акції» викрив новий голова СБУ Володимир Радченко (Втім, йому це належить за посадовим обов'язком): «Я думаю, що рано чи пізно, якщо ми цивілізована держава, стане питання про іноземне втручання... в ті справи, які відбуваються в нашій державі». Дуже цікаво, яка ми держава все-таки? Якщо цивілізована, то чому керівник такого солідного відомства, як Служба безпеки, вводить нас усіх, делікатно кажучи, в туман і оман. Посилені заходи охорони лідерів України 9 березня він пояснює двома... телефонними дзвінками з попередженнями про теракти проти керівництва держави. Одного із «абонентів» пильна служба встановила, похвалився пан Радченко. Ним виявився... кореспондент радіо «Свобода» О. Починок. Сам Починок такій пильності аж здивувався. Для чого його «встановлювали», коли він добровільно, свідомо і приколективно назвав своє прізвище, телефонуючи про можливість провокації... з боку влади для компрометування опозиції. Втім, фантазером виявився не лише генерал Радченко, а й відомий полковник Зарубицький. Він «установив» у Львові особу — начебто радника прем'єра Ющенка, який надихав опозицію на рішучі дії. Заява «ясновидця» із міліції викликала велике здивування в прес-службі Кабміну. Пошуки «зловмисника» в урядових колах не виявили жодного, причетного до дій, які привиділися полковникові. Може, він помилився, і це був хтось із радників прем'єрів з додатком «екс»? «Пофантазуйте» в їхніх оточеннях...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Прем'єра відбудеться цього року

Українську частину Євразійського нафтотранспортного коридору, яка, як відомо, складається з трубопроводу Одеса—Броди і нафтового термінала «Південний» в Одесі, почнуть експлуатувати до кінця цього року.

З такою заявою на робочому засіданні, де узгоджувалися джерела фінансування і графіки робіт, виступив Прем'єр-міністр України Віктор Ющенко. Можна не сумніватися, що це сталося не випадково напередодні зустрічі на вищому рівні з Президентом Олександром Квасневським. Адже Польща — чергова ланка на великому транзитному шляху на Захід.

Загальна довжина нафтопроводу Одеса— Броди 667 кілометрів і він готовий до експлуатації вже на 90 відсотків. Максимальна пропускна спроможність трубопроводу — 40 мільйонів тонн нафти на рік. Це задовольняє Казахстан, Азербайджан, країни Середньої Азії та Близького Сходу, які мають намір експортувати нафту до Європи. І, схоже, утримує Польщу від пропозицій щодо альтернативних шляхів транзиту нафти на європейський континент з боку росіян. Принаймні жоден з чотирьох варіантів, які вони запропонували, за словами віце-прем'єра Яноша Штайнхоффа, поляків не влаштовує.

Найчутливіша тема у переговорах між країнами —експортерами та імпортерами, звісно, плата за транзит. За словами Віктора Ющенка, тариф української частини нафтотранспортного коридору становитиме 27,5 гривні за перевалку кожної тонни на відстань 100 кілометрів. Наскільки це влаштовує ділових партнерів у будівництві, з'ясується на переговорах у Президентом Республіки Польща. До речі, український Прем'єр-міністр обіцяє сприяння польській стороні у проведенні конкурсів для визначення підрядників на будівництво трубопроводу від Бродів у Польщу. Але це вже технічні деталі. А сьогодні варто акцентувати увагу на іншому. Віктор Ющенко оцінює комерційну прем'єру української частини нафтотранспортного коридору в 12 мільйонів тонн нафти. Це небагато. Але, за його словами, вже достатньо для того, щоб сформувати чіткий національний баланс постачання, споживання і транспортування нафти, який задовольняє внутрішні потреби країни. Отже, це крок до енергетичної незалежності.

Сергій ВЛАД.

Актуально

Віктор ЮЩЕНКО: І коротка дорога — терниста

Відбулося чергове засідання Гільдії головних редакторів України. Гостем керівників ЗМІ був Прем'єр-міністр України Віктор Ющенко. Коло обговорюваних тем стосувалося різних аспектів діяльності уряду.

(Закінчення на 9-й стор.).

Знак біди

Повінь. Зведення

(Початок на 1-й стор.).

А в середу в Києві на засіданні уряду міністр із надзвичайних ситуацій України Василь Дурдинець заявив про недостатнє фінансування програм, спрямованих на ліквідацію паводків і повеней у Закарпатській області. За його словами, дворічну програму з регулювання річок, укріплення берегів, будівництва й відновлення дамб у Закарпатті, на яку передбачалося виділити 71,4 млн. грн., реалізовано лише на 50%. Однак тепер, зазначив В. Дурдинець, слід зосередити зусилля на укріпленні протиповеневих споруд у низці районів області, а в подальшому — на реалізації програми в цілому.

***

У зоні затоплення опинилися 212 960 людей. За словами начальника обласного управління охорони здоров'я Івана Рогача, медичної допомоги потребували 9 527. Вже госпіталізовано 492 хворих. У зонах повені працюють понад 1700 лікарів та більш як 6700 працівників середнього медичного персоналу.

— Більш як 27 500 джерел водопостачання є в районах, що в зоні підтоплення, — каже головний лікар обласної санепідстанції Володимир Маркович. Дезинфекції підлягає 23 420 колодязів.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

Депутат в окрузі

Турбота зігріє гарнізон

Два мільйони гривень з держбюджету виділено на газифікацію кримського селища Новофедорівки, більш відомого як авіагарнізон «Саки-4». Депутат Верховної Ради України Анатолій Раханський, котрий кілька років енергійно «проштовхував» цей проект, доповів своїм виборцям, що нарешті цього року жителі авіамістечка замерзати перестануть.

Аеродром «Саки-4» відомий своїм унікальним науково-дослідним тренувальним комплексом палубної авіації. У світі таких об'єктів декілька.

Народного депутата А. Раханського вважають у приморському селищі захисником і мешканців, і комплексу, над яким деякий час висіла загроза розформування. Відтепер, дякуючи турботам народного обранця, газифікація авіамістечка значно поліпшить не лише побут, а й соціально-культурну сферу.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Ескіз портрета в перспективі стане шедевром

Коментар

«Людське обличчя» вітчизняної економіки, про яке тривалий час мріяли і уряд, і народ, схоже, вимальовалося. Вперше за кілька років віддано всі борги пенсіонерам, практично ліквідовано заборгованість у зарплаті в бюджетній сфері, водночас проводиться підвищення розмірів пенсій і окладів учителям, медикам, ученим, працівникам культури.

Як заявив міністр праці та соціальної політики України Іван Сахань, минулорічні соціальні програми було профінансовано в повному обсязі. На їх реалізацію пішло 48% держбюджету-2000, без урахування «чорнобильської» тематики. Загалом на задоволення соціальних потреб українським громадян витрачено 10 млрд. грн. Нинішнього року ця сума зросте до 13—14 млрд.

Позавчора Кабінет Міністрів України ухвалив документ про свої пріоритети на цей рік і найближчу перспективу. На титульному листі — підвищення рівня життя і посилення соціальної захищеності населення. Зокрема, заплановано вийти на нульовий рівень за боргами в оплаті праці, ліквідувати заборгованість у соціальних виплатах. Взято підвищене зобов'язання зустріти День незалежності без боргів у зарплаті на підприємствах державної, комунальної власності та тих, де корпоративні права держави становлять 50 відсотків і більше.

Цей рік справді можна вважати роком соціальних реформ. Триватиме революція в пенсійному державному забезпеченні, у сфері соціального страхування (вже ухвалено чотири базові закони). У планах — реформа оплати праці. Саме з перетвореннями у цій сфері, за словами міністра праці країни, уряд пов'язує подальше підвищення рівня життя громадян. Сьогодні частка заробітної плати у доходах населення, за офіційними даними, — лише 48%. При цьому середньомісячна зарплата у галузях промисловості у 2000 році становила 305 грн., а в економіці — 230 грн., що нижче за обчислену КМ цифру «прожиткового мінімуму». Згідно з рішенням уряду, оплата праці в бюджетній сфері цього року зросте на 25%.

Останнім часом державна соціальна політика дещо змінила орієнтири і перейшла від «масової допомоги всім» до «адресної конкретному громадянину», сім'ї. Практикувати соціальний захист населення за даною схемою уряд має намір і в перспективі, у такий спосіб «олюднюючи» обличчя вітчизняної економіки благовидними рисами.

Ольга ВАУЛІНА.

У номер

■ Київ

США фінансуватимуть незалежні українські ЗМІ

Сьогодні посол США в Україні Карлос Паскуаль та американський посол у Євросоюзі Річард Морнінгстар оголосять про виділення 750 тисяч доларів на розвиток засобів масової інформації в Україні. Про це повідомила пресслужба посольства Сполучених Штатів. «Кошти виділяються з метою підтримати розвиток вільної та незалежної преси в Україні. Фінансуватиметься широкий спектр заходів для підтримки українських журналістів, ЗМІ та неурядових організацій», — йдеться в отриманому «ГУ» прес-релізі.

Якісна апаратура для якісного зв'язку

Представники понад ста вітчизняних підприємств провели у столиці І з'їзд виробників телекомунікаційного обладнання.

Ініціатором його стала Асоціація виробників телекомунікаційного обладнання України, яка об'єднала понад півтори сотні підприємств галузі.

За словами її голови, голови правління ВАТ «Укртелеком» Станіслава Довгого, обговорено велике коло питань і суто технічних, і пов'язаних з економікою та управлінням. Нині в Україні десятки підприємств випускають продукцію світового рівня. Проте недостатня рекламна підтримка зводить практично нанівець усі зусилля виробників. Тому головні завдання, вважають зв'язківці, — захист інтересів національного виробника, сприяння зовнішньоекономічній діяльності та вихід вітчизняної продукції на світовий рівень.

Як зазначив президент Українського союзу промисловців і підприємців Анатолій Кінах, об'єднання підприємств довкола захисту своїх інтересів — необхідна і позитивна тенденція.

■ Спорт

Другий раунд завершився

***Футбол.* Ліга чемпіонів. Другий раунд. 6-й тур.**

***Група С.* «Баварія» — «Арсенал». 1:0. «Спартак» — «Ліон». 1:1. «Баварія» — 13 очок, «Арсенал», «Лідс» — по 8, «Спартак» — 4.**

***Група D.* «Лідс» — «Лаціо». 3:3. «Андерлехт» — «Реал». 2:0. «Реал» — 13, «Лідс» — 10, «Андерлехт» — 6, «Лаціо» — 5.**

Отже, на турнірній дистанції залишилися: «Валенсія», «Манчестер Юнайтед», «Депортиво», «Галатасарай», «Баварія», «Арсенал», «Реал», «Лідс». Матчі 1/4 фіналу відбудуться 3—4 і 17—18 квітня.

У наших суперників

Як відомо, 24 березня збірна України в Києві проведе матч відбіркового турніру чемпіонату світу проти білорусів. Тренер наших суперників Едуард Малофєєв уже назвав список кандидатів, які з 19 березня розпочнуть збір. *Воротарі* — Шанталосов («Бєлшина»), Тумилович (без клубу), Хомутовський («Вольдхоф», Німеччина); *оборонці* — Лаврик («Локомотив» М, Росія), Штанюк («Антверпен», Бельгія), Яскович («Анжи», Росія), Шунейко («Крилья Совєтов», Росія), Островський («Маккабі» Х, Ізраїль), Болтрушевич («Факел», Росія); *півоборонці* — Гуренко («Сарагоса», Іспанія), Скрипченко («Уралан», Росія), Белькевич, Хацкевич (обидва — «Динамо», Україна), Орловський («Факел», Росія), Баранов («Спартак», Росія), Ромащенко («Газіантепспор», Туреччина), Милевський («Шахтар»), Кульчий («Шинник», Росія); *нападники* — Риндюк («Газіантепспор», Туреччина), Василюк, Стрипейкіс (обидва — «Славія»).

Матч Україна — Білорусь розпочнеться о 19.00 на НСК «Олімпійський». Підтримаймо нашу збірну!

***

Як ми вже повідомляли, гравці молодіжної збірної Нігерії — оборонець Гаррісон Омоко та нападник Лаккі Ідахор — підписали контракти з київським «Динамо». Ви бачите їх якраз у той момент, коли вони отримали динамівські футболки.

Фото Олександра СИНИЦІ (УНІАН).

Ми недарма весну розпаювали

Реформа на селі

Головною прикметою весни для села, як завжди, є посівна. Цього року вона пройде на розпайованій землі. Нинішні землероби — це власники і співвласники, орендодавці й орендарі, інвестори та виробники сільгосппродукції. За цими новими, по суті, економічними суб'єктами, як подейкують, вже можна розгледіти добре знайомі обриси споконвічного господаря. Чи то лише здається?

Чи йде господар?

З цим запитанням я прийшов до голови ради директорів відомої групи компаній «Укррос» **Сергія Федоренка**. На те було одразу кілька причин. По-перше, компанії «Укрросу» давно спеціалізуються на виробництві, переробці та торгівлі сільгосппродукцією. І досить успішно. По-друге, Сергій Федоренко — член координаційної Ради підприємців та інвесторів АПК при уряді, а отже, людина, котра добре поінформована про стан реформ на селі. А ще — ми знайомі вже не перший рік: він яскравий представник ще не чисельного, але вже впевненого у собі класу людей, які за будь-якої політичної та економічної погоди просто приречені бути на землі господарями.

Ідеологічна платформа його оточення: гроші повинні рухати справу, а справа має примножувати гроші. Його компанії вже давно вкладають капітал у сільське господарство — у виробництво і переробку зерна, цукру, м'яса. Інвестують у господарства матеріально-технічні та сировинні ресурси через власні цукрозаводи і м'ясокомбінати, одержуючи прибуток або потерпаючи від збитків восени. Залежно від того, яким буде врожай зернових або цукру. І як успішно пройдуть жнива і сезон цукроваріння. І наскільки платоспроможними виявляться їхні партнери по бізнесу — вчорашні КСП, які всім були винні. З огляду на це, компанії «Укрросу» починають посівну перші.

Сергій ФЕДОРЕНКО:

— Це й зрозуміло. Ми вже завезли більш як тисячу тонн нафтопродуктів на цукрозавод у Чорткові, що на Тернопіллі і на Пальмірський, що на Черкащині. І найближчим часом завеземо ще стільки ж. Цукрозаводи від нас одержали близько 3,5 тисячі тонн аміачної селітри, вже сотні тонн — комплексних добрив. Особливо вони потрібні на Тернопіллі, де важкі грунти для землеробства.

— Раніше ви планували інвестиції, зважаючи на кількість гектарів, відведених під цукровий буряк. А як тепер?

— То була згубна практика, від якої ми відмовилися. Інвестувати треба, враховуючи економічну доцільність і види на реальні врожаї, а не рожеві побажання. І, звісно, фінансове становище господарств, адже чимало їх вже не потребують допомоги інвесторів.

А особливістю цьогорічної інвестиційної політики «Укрросу», безумовно, є рішучий відхід від бартерних розрахунків. Цукрозаводи купуватимуть не менше цукрового буряку за «живі» гроші, ніж в обмін на матеріальні цінності, цукор або пально-мастильні матеріали. Форму розрахунку обиратиме сільгоспвиробник. Ще рік-два тому в зонах бурякосіяння ви не відшукали б господарства, здатного розпочати посівну без допомоги інвестора. Сьогодні такі господарства вже є. І це лише перший очевидний наслідок реформ на селі.

— Щойно Президент країни зазначав, що достатньо ефективних механізмів кредитування сільгоспвиробника, попри певні позитивні зрушення, ще не віднайдено.

— Це й зрозуміло. Не вдосконаливши регулятивне і податкове законодавство, на ефективні схеми кредитування сільгоспвиробника годі сподіватися. Скажімо, до цукрозаводів мінімальні ціни на буряк та цукор довели не так, як того вимагає закон — на початку року, а коли вже час виходити в поле. Тим часом інвестиційні плани формуються задовго до початку весни.

Як потенційні інвестори і кредитори агрогосподарств, цукрозаводи не менш за виробників зацікавлені в тому, щоб було чим сіяти і чим орати. Але вони повсякчас змушені озиратися на часті зміни в податковому законодавстві, адже виправляти рентабельність виробництва цукру з багатомільйонними боргами перед бюджетом — лише час марнувати.

— Борг законодавчо списали за станом на 1 травня 2000 року…

— Разом із рішенням скасувати боргову картотеку це — ще одна приємна прикмета цього сільськогосподарського сезону. Бо ще більше наближає виробників і переробників до самостійного господарювання, без адміністративної опіки. На селі нині відбувається своєрідний природний відбір справжніх господарів. Цей процес можна і треба прискорити, обстоюючи платоспроможність і сільгоспвиробника, і переробника.

Та й будьмо відвертими до кінця: списано пеню і штрафи, які для бюджету вже були безнадійні. На часі думати про те, як уникнути нагромадження нових боргів, у який спосіб сприяти капіталізації сільгоспвиробництва. Капіталізація — це шлях до платоспроможного господаря, кроки якого вже чутно.

Філософія інвестора

Торік дочірня компанія «Укррос-цукор» інвестувала в агрогосподарства через власні цукрові заводи на Черкащині та Тернопіллі 36 мільйонів гривень. Цього року планує вкласти навіть більше: справа того варта. Колишні КСП черпали насіння, запчастини, добрива, нафтопродукти та інші ресурси на цукрозаводах компанії, які восени виробили 90 тисяч тонн цукру — їм заздрили.

Ще б пак. Для цукрової галузі в цілому рік виявився невдалим. Дефіцит цукру поставив країну перед вибором: або купувати білий пісок у білорусів та молдаван, або імпортувати цукор-сирець. Ходили чутки, що укрросівці випередили усіх завдяки переробці цукру-сирцю. Нічого подібного. На сирцевий цукор тут дивляться прагматично. Проте Сергій Федоренко вважає, що завозити в країну сирець розумніше, ніж завантажувати роботою білоруські та молдавські цукрозаводи. Адже у цьому разі цукрова галузь поповнює доходну частину бюджету своїми податками. І в ньому говорить поміркований господар.

На землю в компанії «Укррос-цукор» дивляться, як хтось висловився, без фанатизму. Директор **Олексій Ковальчук** пояснює стрімке нарощування орендних площ під посіви цукрових буряків (з 1800 до 3500 гектарів) просто: це дає максимальний прибуток. І не лукавить. На орендованих його компанією полях збирають по 350—400 центнерів солодких коренів з гектара — на сотні центнерів більше за середній показник по галузі. Люди, які тут працюють, одержують пристойну платню, земля не виробляється від браку поживних речовин, техніка завжди напоготові для оранки і сівби.

Олексій КОВАЛЬЧУК:

— Одержати восени цукровий буряк у достатній кількості — це стратегія кожного заводу. Тож, інвестуючи у господарства ресурси, вони готують собі плацдарм для сезону цукроваріння. Як це важливо, ви й самі знаєте: галузь сьогодні не виробляє цукру навіть для покриття своїх внутрішніх потреб. Торік не дотягнула і до квоти у 1600 тисяч тонн. Виходячи з цього, ми прагнемо підійти до сезону цукроваріння, маючи на своїх підприємствах щонайменше на 200 тисяч тонн цукрового буряку більше, ніж минулої осені...

— Дехто, віддаючи землю в оренду, рятувався…

— Авжеж, на Тернопіллі перед деякими господарствами стояла дилема: або віддай землю в оренду, або посівна пройде без тебе, оскільки техніку ти вже віддав за борги, а восени маєш розрахуватися з виробниками за земельні паї. А передаш землю в оренду, матимеш і неабиякий зиск. Адже платили за гектар, з огляду на кадастрову ціну, від 300 до 420 гривень за гектар. Це мудро, оскільки земля пішла в оборот, а посівна стане таким собі тестом на професійну здатність.

— У вас раніше боліла голова через невчасне нарахування ПДВ…

— Раніше ми сплачували ПДВ починаючи з весни, попри те, що розраховувалися з нами господарства лише восени. Відтепер діятиме касовий метод нарахування ПДВ, тобто зобов'язання з`являтимуться з моменту появи грошей на рахунку. Це ще одна приємна особливість сільськогосподарського сезону.

Слабким місцем залишається те, що на первинну продукцію виробника не буде нараховуватися вихідний ПДВ, а отже, перед цукрозаводами стоятиме проблема, яким чином покрити 20 відсотків займих зобов'язань: їм лишатиметься або скорочувати власну рентабельність, або піднімати ціну на цукор. Хоч так, хоч інакше, а цукрозаводи матимуть клопіт з дотуванням виробника через недосконалість податкового законодавства.

Цей клопіт ми вже давно маємо на Чортківському цукрозаводі, де 40 відсотків цукрового буряку здають неплатники ПДВ. Не маючи податкового кредиту, завод зазнає колосальних втрат.

— Як інвестори, ви оперуєте великим оптом. Завдяки цьому часто ваші ціни виробникові прийнятніші, ніж ціни чистих посередників. Це справді так?

— Звичайно. Стабільність цін на ринку нафтопродуктів, скажімо, сприяла завантаженню перед посівною заводів бензином та дизельним пальним. А от ціни на аміачну селітру цього року просто-таки пригнічують. Вони зросли, порівняно з минулим роком, на 50 відсотків, сягнувши 600 гривень за тонну. Виробники засобів захисту рослин неохоче задовольняють потреби внутрішнього ринку, працюючи здебільшого на експорт. Скажімо, через небажання наших «Азотів» користуватися традиційними кредитними схемами ми витрачаємо до 3 мільйонів доларів за сезон.

— А отже, це позначається на ставках за вашими кредитами.

— Звісно. Ми змушені зважати на вартість ресурсів, свої зобов'язання за кредитними лініями, інші ризики — це закономірно. При цьому наші кредитні ставки — не рівня банківським, які сільгоспвиробнику компенсувалися з бюджету на 70 відсотків. Фактично торік господарства брали кредити під 10—12 відсотків річних. Однак віддавали перевагу нашим інвестиційним ресурсам.

Незвичайна арифметика

Згадуючи, як керівник однієї агрофірми нещодавно купував на Пальмірському цукрозаводі дизпальне, я розумію про що йдеться. Йому запропонували купувати з розрахунку 2025 гривень за тонну. Форма оплати — або гроші одразу, або восени. Він розповів, як цілу ніч просидів за підрахунками у конторі, а на ранок прийняв рішення сплатити одразу. Інакше, підсумував, восени йому дизпальне обійшлося б уже по 2100 за тонну. Раніше, так старанно — гривня до гривні — не лічили. Але, схоже, це ще не правило. От і Контрольно-ревізійне управління Мінфіну звинувачує аграріїв у нецільовому використанні бюджетних коштів.

Директор компанії «Укррос-зерно» **Андрій Давидов** визнає: з арифметикою у нас справді не все гаразд. Наприкінці року дані про зібраний урожай у трейдерів не збігалися з офіційними на мільйони тонн. А цьогоріч балачки про дефіцит товарного зерна на ринку почули вже перед посівною.

Андрій ДАВИДОВ:

— Цілком можливо, дефіцит зерна має місце. Але країна поки що його не відчуває. Селяни одержали орендну плату і на власних потужностях почали молоти зерно на борошно. У містах щось не чути, щоб дрібнішала пропозиція хлібобулочних виробів. Проте усі, хто причетний до сільського господарства, одностайні: високосортної пшениці ми зібрали приблизно на 20 відсотків менше за потребу.

— За розмовами про ймовірний дефіцит зерна чуються звинувачення в його розкраданні…

— Якщо зникає зерно в якоїсь певної компанії, це ще не означає, що воно зникає з країни. А потім, чутки про дефіцит можуть штучно підігрівати й структури, зацікавлені в імпорті продовольчого зерна на наш ринок. Отже, хлібна арифметика має бути точнішою, ніж вона є.

— Кажуть, у вас з'явилися регіональні спільні з сільгоспвиробниками проекти…

— Так. У наших планах — утворення регіональних агрофірм спільно з реформованими господарствами. На кшталт того, яке ми створили з акціонерним товариством «Гуляйпільський елеватор» і ЗАТ «Аграрний дім» (колишнім КСП) у Запорізькій області. Або на Харківщині і в Кіровоградській області. Фактично це товарне кредитування виробників зерна на основі зворотних інвестицій. Ошуканству тут немає місця, бо для кожного інвестора заздалегідь обумовлена частка врожаю відповідно до його внеску.

— Створення таких агрофірм потребує, мабуть, особливо точної арифметики.

— Це правда. Адже усе починається з обрахунків рентабельності новоутворення, під час яких з'ясовується, що треба замінити 20—30 відсотків технічного парку (особливо зернозбиральної техніки), застосовувати інтенсивніші технології обробітку землі і догляду за посівами тощо. Раніше, коли за нашими теперішніми партнерами тягнувся довгий борговий шлейф у вигляді податків перед бюджетом, такі сільськогосподарські альянси були просто неможливі. Але не тепер...

Уявіть, торік колишнє КСП на Запоріжжі завдяки співпраці з нами зібрало по 35 центнерів зернових з гектара, тоді як кращі господарства району збирали по 19—20 центнерів на круг.

Порядок і порядність

Офіс групи компаній «Укррос», що на околиці столиці, завжди нагадує комп'ютеризований вулик. Тут повсякчас відстежують регіональний рух матеріальних та фінансових ресурсів. Ті, хто тут щодня тримає зв'язок з банками, нафтотрейдерами, цукрозаводами, м'ясокомбінатами, агрофірмами, ще з бозна-якими структурами, збоку нагадують військовий підрозділ під час виконання важливого завдання. Асоціація виникає не на голому місці — голова ради директорів групи компаній «Укррос» Сергій Федоренко свого часу керував розвідзагоном в Афганістані. Порядок і порядність у стосунках з численними парнерами — залізне правило його підопічних.

Цей офіс ще називають плацдармом, де руйнують помилкові стереотипи про загребущих комерсантів, здирників. Бо, з`ясовується, вони не такі, про яких читали, гомоніли, показували по телевізору.

Кілька років тому я був свідком зборів на одному цукрозаводі на Хмельниччині, де боротьба точилася за черговий плацдарм власності. Тоді укрросівцям протистояли, по суті, районна влада і заводський осередок комуністів. Полеміки не вийшло, оскільки протиставити аргументам комерційної структури, яка порядкує і на землі, і на цукрозаводах краще за інших, було нічого. Плацдарм «Укрросу» виявився непорушним, а позиції його опонентів трималися на популістських гаслах і матюках. Але пам'ятаю слова котрогось представника райдержадміністрації: «Рано чи пізно колектив заводу у повному складі піде за «Укрросом».

Таких людей, з якими я розмовляв сьогодні, ще мало. На жаль. Але гостре відчуття появи великої спільноти господарів, дякуючи їм, відтепер не зникає.

Сергій ВЛАД.

Звірили годинники

Земельна реформа

Негучна вчорашня дата — десятиріччя запровадження Земельного кодексу УРСР, яким передбачалося довічне успадковуване володіння землею для громадян і постійне володіння для підприємств, — пройшла майже непоміченою. Народні обранці від Комітету ВР з питань аграрної політики та земельних відносин відзначили її низкою засідань, присвячених підготовці до другого читання проекту аналогічного документа нового зразка. Цього разу, аби звірити годинники, народні обранці запросили на засідання керівників сільгосппідприємств та фермерів. І не дивно. Незважаючи на тривалу плідну працю парламентаріїв та цілої низки наукових установ, майбутня земельна конституція доволі сира, містить чимало суперечностей, одне слово —народжується в муках.

На засіданні знову не відшукали відповіді на, здавалося б, просте запитання: чи запроваджувати приватну власність на гектари природно-заповідного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного фондів? Вже тепер часто-густо поблизу, а то й на території національних парків виростають котеджі. Якщо приватизувати ці землі, природно-заповідний фонд, ймовірно, накаже довго жити. З другого боку, на Одещині є села, розташовані у заповідній зоні. Згідно з указом Президента, сільгоспугіддя там вже розпаювали і люди отримали державні акти на свої наділи. Якщо встановити табу на приватизацію таких земель, що робити з паями? Невже націоналізовувати? Тепер аграрники, напевне, навряд чи такий крок зрозуміють.

Про іншу біду природоохоронних земель на засіданнях йшлося також : «Земля скрізь стала приватна, тому ніхто не хоче робити у себе сміттєзвалища. Лізуть у ці зони зі гноєсховищами і скотомогильниками».

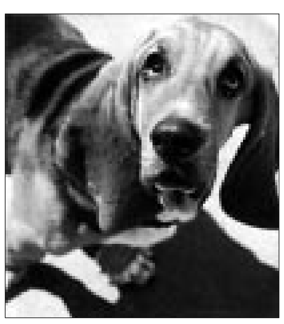
Але найбільше суперечностей між «лівими» та «правими», через які пропонована земельна конституція навряд чи зможе пройти друге читання у сесійній залі, викликають положення проекту, де йдеться про запровадження купівлі-продажу сільгоспугідь та права іноземців на їх успадкування. На засіданні прозвучала, навіть, пропозиція вилучити з кодексу явно «непрохідні» статті, аби потім врегульовувати ці питання окремими законами. Щоправда, успіху така ідея не мала. Можливо, єдино правильним у цій ситуації було б рішення прислухатися до гласу народу? Присутні на засіданні товаровиробники наголошували: запроваджувати купівлю-продаж сільгоспугідь ще зарано. Як складатиметься господарювання на засадах приватної власності — покаже й оренда. Коли розбагатіємо — от тоді й купуватимемо.

Галина КВІТКА.

Актуально

Собачкам доведеться їсти вітчизняне

Країни, не охоплені вогнем «коров'ячого сказу», поспішно запроваджують табу на імпорт із вогнищ інфекції продуктів тваринного походження. До списків заборонених товарів потрапляють не тільки м'ясо та ковбаси, а й супи в пакетах, різні соуси, низка йогуртів і жувальних гумок, продукти, виготовлені з яловичого желатину, в тому числі цукерки та кондитерські вироби. Санкції зачепили також деякі косметичні засоби і ліки.

Наша держава, котра, як стверджують у Департаменті ветеринарної медицини, все ще залишається «чистою» від губчастої енцефалопатії, також зміцнює кордони. Уже запроваджено заборону на імпорт молока, молочної продукції із країн, де було зафіксовано випадки захворювання на «коров'ячий сказ». Про це повідомив головний державний інспектор ветмедицини України Петро Вербицький. Згідно із зоосанітарним кодексом Міжнародного епізоотичного бюро (МЕБ) молоко, молочна продукція не є чинниками ризику появи енцефалопатії. За словами головного держветінспектора, такі санкції запроваджено у рамках реалізації національної програми профілактики губчастої енцефалопатії, що містить жорсткіші порівняно з нормами МЕБ превентивні заходи. Адже політика, яку проводить Україна в цьому питанні, спрямована на уникнення найменшого ризику занесення інфекції на територію держави.

Разом з уже забороненими до імпорту з «неблагополучних» країн м'ясом, м'ясопродуктами, живою великою рогатою худобою, кормовими домішками, м'ясокістним борошном до «скорботного» списку потрапили медичні препарати, косметичні засоби і навіть корми для собак і кішок, що містять білок жуйних тварин.

Іван ЛАЗНЮК.

Анекдот до теми

До мишоловки, де бігає миша, яка туди потрапила, підходить друга й каже:

— Подай мені отой шматочок м'яса з гачка, тобі він вже не знадобиться.

Науковці обрали президента, а прем'єрові подарували вівчарство

Перспектива

Того дня до Української академії аграрних наук з'їхалися науковці з усіх регіонів нашої країни. Подія відбувалася, на перший погляд, ординарна — збори. Але одним з пунктів порядку денного стояло переобрання президента УААН. Важливість моменту підігрівалася присутністю Прем'єр-міністра. Певно, тому президент академії Михайло Зубець скористався можливістю, щоб укотре поінформувати Віктора Ющенка про життя-буття аграрної науки. Ситуація не з веселих: якщо за статистикою середня зарплата в країні становить 224 гривні, то співробітники УААН отримують 180. Соціальну напругу доводиться навіть знімати виділенням для них городів.

Потім лунали виступи тих самих співробітників — ще емоційніші. З трибуни говорили, що набридло злиденне існування і науки, і науковців. Дійшло до того, що прем'єрові запропонували «в подарунок» вівчарство. Мовляв, галузь від неуваги з боку уряду геть занепала. Тому нічого іншого, крім як вручити її керівникові Кабінету Міністрів, не залишається. Нехай тепер сам і вирішує, що з усім тим «багатством» робити. Вікторові Ющенку довелося брати під свій патронат українських баранів. Він пообіцяв розглянути всі можливі шляхи підтримки галузі. Навіть поставити вівці на бюджетне фінансування. Але куди більше пожвавлення викликало в аудиторії інше слово прем'єра: готовність уряду вдвічі збільшити зарплату працівникам УААН. Добре, звісно, якщо ця потрібна справа не залишиться лише черговою декларацією про наміри.

Віце-прем'єр Михайло Гладій запропонував науковцям іншу схему досягнення добробуту: на бюджет поглядай, але й сам думай, як заробити копійчину. Брати, приміром, землю, іти до владних структур, просити кредитів і обробляти неньку-годувальницю. Коли таким чином «збагачуватися», у робочий час чи у вільну від науки годину, посадовець не уточнив.

Ця пропозиція серед співробітників академії захоплення, судячи з реакції залу, не викликала. А от слова віце-президента Російської академії сільськогосподарських наук Анатолія Шутикова зустріли оплесками та вигуками «Нарешті дійшло!». Хоча повідомлення стосувалося не проблем фінансування, а аграрної політики в цілому. Доповідач поінформував, що науковці Росії все більше схиляються до необхідності державного регулювання сільськогосподарської економіки, зокрема — земельних відносин. Вони ратують за багатоукладність: разом з приватною власністю треба щоб залишалася і державна, і колективна. Врешті-решт «не форма власності визначає ефективність господарювання, а форма організації виробництва».

Що ж до президента академії, то УААН і надалі очолюватиме Михайло Зубець.

Галина СТЕБЛИК.

З пошти

Гектари — ворог субсидії?

Ми — вчителі-пенсіонери, — пише про свою сім'ю Любов Бугайчук з села Пологи Охтирського району Сумської області. — Свій вік пропрацювали в селі, маємо трудовий стаж 42 і 36 років. Торік одержали земельні наділи по 2 га для ведення підсобного господарства. Тоді тільки зорали цей наділ. Врожаю не зібрали, бо не змогли засіяти. А відділ субсидій нарахував нам 600 гривень прибутку і тому субсидія зменшилась майже в 2,5 разу. Тож на сплату за газ та електроенергію йде майже вся пенсія.

Обробити самі цю площу без техніки не в змозі, а сільський фермер не вправі укласти з нами договір на оренду землі, бо ми не її власники. Виходить, що гектари дали, щоб обібрати нас, як липку — відмовити у субсидії. Ось так «турбується» про нас наша держава.

«Ми стали посміховищем для людей»

Рік тому написали заяви про виділення нам земельних часток і приєднання їх згідно з указом Президента до наших присадибних ділянок (без створення юридичної особи). Заключили договір на проектну документацію і виготовлення державних актів з житомирським філіалом Інституту землеустрою. За роботи сплатили власні гроші, бо в сільській раді коштів не виявилось. Згідно з договором в червні минулого року нам повинні були видати державні акти на землю, та ще й досі їх не маємо. Нас змушують переписати подані заяви: хочуть, щоб кожен зі своїми 4 га землі зареєструвався як юридична особа.

Найбільше обурюється 70-літній пенсіонер, він плюється і каже: «Який же з мене в 70 років товаровиробник? Та я від цієї землі відмовлюсь, і подарую їм ті гроші, які вклав». Якщо ми погодимося на таку аферу, то наш колишній голова колгоспу, він же нинішній голова кооперативу, радітиме безмежно, бо після цього з його кооперативу ніхто з паями більше не вийде, люди залишаться не власниками, а рабами, які працюють задарма. Так, плата за оренду земельного паю — мішок ячменю.

Через відсутність держактів на землю нам відмовляють видати майнові паї. Ми стали посміховищем для людей, втратили віру в справедливість і законність указів Президента. А може це тільки на Житомирщині так проводять земельну реформу?

З повагою,
жителі села Білка
Червоноармійського району Житомирської області
П. ТАЛЬКО, Н. ТАЛЬКО, В. ГРИБАН, К. ОЛЕКСЮК.

Мал. Анатолія АНДРЕЄВА.

«Лан» — поза конкуренцією...

Вітчизняний стиль

Олександрійський зернозбиральний комбайн «Лан» реалізовуватиметься в примусовому порядку. В усякому разі, на території Кіровоградщини.

На виїзній нараді з головами райдержадміністрацій та керівниками промислових підприємств голова облдержадміністрації Василь Моцний заявив, що кожний район має купити щонайменше три комбайни. Окремо ця тема обговорюватиметься лише в тому разі, якщо район забажає взяти більше. Аргументи на користь вольового рішення видавалися цілком вмотивованими: якщо Кіровоградщина не подасть прикладу, Василь Моцний не матиме шансів на допомогу уряду в реалізації комбайнів по всій Україні. А так — область отримає додаткові надходження до бюджету (враховуючи, що один комбайн коштує понад півмільйона гривень, — значні), а концерн «Лан» матиме стабільного внутрішнього інвестора.

Визначено й питання фінансування масштабної акції. Є домовленість із керівниками обласних відділень кількох банків про надання господарствам пільгових кредитів на два-три роки під десять відсотків річних. Щоправда, під заставу тієї таки техніки та об'єктів нерухомості. Такими, за словами одного із керуючих банків, можуть стати навіть відхожі місця.

Але найпереконливіший аргумент на користь вольового рішення голови облдержадміністрації, що він — безпосередній керівник для голів райдержадміністрацій, і якщо останні бажають працювати надалі, мають якомога швидше втілити це рішення у життя.

Отже без зайвих зусиль планується вирішити проблему реалізації більш ніж сорока відсотків із 150 зернозбиральних агрегатів від «Лану», які на підприємстві обіцяють видати на-гора вже до жнив-2001.

Другий бік медалі також очевидний. Упродовж наступних двохтрьох років, доки господарства області будуть зв'язані кредитними зобов'язаннями із банками, доступ на Кіровоградщину сільськогосподарської техніки з інших регіонів України неможливий. Навіть у тому разі, якщо вона виявиться якіснішою і дешевшою.

Олег БОНДАР.

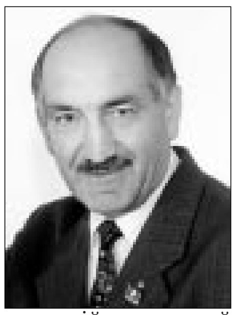
Кіровоградська область.

Від ведучої сторінки Галини КВІТКИ (тел. 441-85-76)

Реформа аж ніяк не кожного зробила щасливим власником. Лише протягом лютого до Комітету ВР з питань аграрної політики та земельних відносин надійшло з різних регіонів 178 листів з проханням допомогти відновити справедливість. Скаржаться громадяни, які пропрацювали в колгоспі десять років і більше, вийшли на пенсію, переїхали жити в іншу місцевість (до дітей тощо) і залишилися без земельного паю. Пишуть ті, хто не може відокремитися зі своїм паєм або не отримав право на наділ, бо, працюючи в КСП, став інвалідом і змушений був перейти на іншу роботу. Реформа обділила працівників соціальної сфери села. Ось як описують роботу під час посівної вже реформованого підприємства в одному з листів: «Трактори виїжджають на поле об 11 годині, а вранці кожного дня на так званому «наряді» голова розбирається, хто що за ніч поцупив». Тому не дивно, що є листи, де адресанти вимагають негайного повернення у їхньому селі колгоспного ладу. А як у вашому господарстві? Пишіть, а ми використаємо листи у наших наступних публікаціях.

Не все те золото, що блищить

«Не по Савці свитка...» Так віддавна в народі кажуть про тих, хто претендує на не властиву йому роль. А про тих, хто таку роль отримав незаслужено, до того ж використати її як слід не може, теж є хороша приказка: «Не все те золото, що блищить». Саме ці приказки пригадав, читаючи черговий номер тижневика «2000» (23 лютого 2001 р.), де в рубриці «Форум» зійшлися відомі і не дуже політики: Л. Кучма, О. Мороз, В. Медведчук, Н. Вітренко, В. Моісеєнко та ін.

Народний депутат України В. Моісеєнко, колишній член Компартії України та фракції комуністів у Верховній Раді, колишній член Ради всеукраїнської спілки робітників, голова віртуального руху «За відродження СРСР» з притаманним йому апломбом розмірковує про політичну кризу в Україні і дає безапеляційні і провокаційні оцінки ролі Компартії України в цій кризі. Як з'ясувалося, тижневика «2000» для опублікування «думок» В. Моісеєнка виявилося замало. З'явилася його стаття «Ганьба чи безсилля?» й у «Голосі України» від 1 березня 2001 року.

Що стверджує наш «колишній член КПУ»?

По-перше, що нинішня політична криза, яка має глибоку соціальну природу, проте є «верхівковою». З цим не погоджується лише ледачий.

По-друге, закидається привабливе за формою і змістом гасло: «Потрібен союз з Росією та Білоруссю. Тоді й кризи не буде». Це — одна з програмних установок КПУ.

А далі розпочинаються дуже знайомі переспіви на кшталт «у всьому винні комуністи», які суспільство вже звикло слухати і від затятих антикомуністів, як, скажімо, колишній головний комсомолець А. Матвієнко або черкаський мер В. Олійник, і від лівоцентристів, приміром, О. Мороза — Й. Вінського, або палкої прогресивно-соціалістичної «пасіонарії» Н. Вітренко. Залунав нині в цьому хорі і голос В. Моісеєнка.

Про що співає «колишній член КПУ»?

По-перше, про те, що Л. Кучма нібито знайшов «союзників в особі П. Симоненка і верхівки КПУ. Саме завдяки їхній пасивній позиції й усуненню від активної боротьби Комуністичної партії України політична криза, що спалахнула, не набула фатального характеру». Слід гадати, що коли б комуністи покірливо відмовилися від червоного прапора в своїх колонах, як це їм не раз пропонували останнім часом А. Матвієнко та О. Мороз — Й. Вінський, по-дружньому обнялися з кланом Лазаренко —Тимошенко і побраталися під чорно-червоними прапорами УНА-УНСО із затятими антикомуністами, то політична криза стала б фатальною? Для кого?

По-друге, «колишній член КПУ», як умілий політичний «наперстковик», пересмикує, коли стверджує: «Це П. Симоненко від імені політичного керівництва КПУ панічно(?) заявив, що прихід на президентський пост Ющенка буде ще більшим злом для народу України. Одне при цьому забув Симоненко, що Ющенко не буде Президентом, а лише виконуватиме істотно урізані обов'язки Президента України 90 днів, тобто до виборів нового Президента. А отже, П. Симоненко заздалегідь погодився і з власною поразкою, і з поразкою КПУ на цих виборах. Що це? Безсилля, слабкість чи зрада багатьох мільйонів громадян України, які недавно проголосували за П. Симоненка, десятків тисяч комуністів, котрі палко і безкорисливо боролися за його перемогу? А може, це просто змова влади і симоненківців?»

Але чому ж тоді В. Моісеєнко так «несподівано» забув, чиїм ставлеником є В. Ющенко? Чому В. Моісеєнко «забув» про те, як «потойбічні сили», які роблять ставку на В. Ющенка, продемонстрували свої інформаційні та виборчі технології в Югославії, коли вони вели до влади прозахідного В. Коштуницю і «задвигали» президента Югославії С. Мілошевича, котрий був при владі, голову Соціалістичної партії Сербії? Я, наприклад, думаю, що Україна вже була підготовлена до розвитку політичних подій за апробованим югославським варіантом. Невже такого розвитку подій жадав В. Моісеєнко?

По-третє, «колишній член КПУ» стверджує, що «100 тисяч комуністів України виключили з активної боротьби. Ясно й те, що робітники в трудових колективах нікому, крім комуністів, не повірили б і не оголосили б страйку». І далі: «Трудящі України втратили в особі П. Симоненка і верхівки КПУ свій авангард (Комуністичну партію України) в боротьбі з буржуазним режимом. Першочерговим стало питання про те, хто сьогодні має стати авангардом робітничого класу і комуністів в Україні».

Хочу нагадати «колишньому членові КПУ», що будь-яка компартія сильна не лише і не так своїми лідерами (... хоча в ідеалі має бути, як за часів наших попередників: «Ленин и партия — близнецы-братья. Кто матери истории более ценен? Мы говорим Ленин —подразумеваем партия. Мы говорим партия —подразумеваем Ленин»), як «железной поступью пролетарских батальонов», палкою відданістю кожного комуніста, хоч би яке місце в партії він посідав, комуністичній ідеї. А після поразки партії в серпні 1991 року і зради її переродженої партійно-державної верхівки, — після відродження партії в 1992—1993 рр. знизу, з волі самих партійних мас, питання пошуку і виховання лідерів партії ніколи не знімалося з порядку денного. Так само, як питання недопущення проникнення нових малиновських і горбачових до керівництва партії. А відомий «исход» групи тепер уже колишніх наших товаришів з фракції у Верховній Раді України саме і є свідченням того, що партія видужує і очищується від тих, хто хотів «покористати» її для задоволення власних амбіцій і досягнення своїх цілей. Можливо, не лише своїх.

На сьогодні народ України знає лише одну Комуністичну партію України. Інші буцімто теж комуністичні партії — «оновлена», «трудящих», «більшовиків» тощо — у людей довіри не викликають. Як і так звані «українські комсомольці». Всі ці організації існують доти, доки вони потрібні їхнім «спонсорам». І ось «колишній член КПУ» стурбовано розмірковує, що у трудящих немає авангарду. Тому він, облаштувавшись в офісі УНКМО на Червоноармійській вулиці Києва, старанно почав створювати «під себе» ще одну компартію — КПРС (Комуністична партія робітників і селян). Одне слово, ніби за союз серпа й молота. Хоча сам у руках ні серпа, ні молота ніколи не тримав. Утім, це й не обов'язково. Головне, щоб голова була — ого-го!

Втратили трудівники України свій авангард, Комуністичну партію України, чи ні — покаже перебіг проголошеної і зорганізовуваної нею всеукраїнської акції протесту 15—17 березня 2001 року під гаслами «За Україну без Кучми і Ющенка!», «За Україну без поста Президента!», «За Україну без панування капіталу!».

Наші брати з партії комуністів Молдови на парламентських виборах 25 лютого 2001 року показали, що за послідовної й зосередженої роботи в масах можна досягти успіху і на буржуазно-демократичних виборах, цей приклад надихає й комуністів України. Використаймо їхній історичний досвід в нашій власній роботі.

Юрій СОЛОМАТІН,
народний депутат України, секретар Київського обкому, член ЦК Компартії України.

Від редакції: *Ми, звісно, не втручаємося в полеміку між депутатами. Але важко втриматися від того, щоб не зазначити: ні в товариша Леніна, ні в товариша Сталіна, як відомо, мозолів на руках ані від серпа, ані від молота теж не було. Що це означає? Анічогісінько.*

Заява фракції блоку Соціалістичної та Селянської партій «Лівий центр»

Аргументи режиму Л. Кучми — терор
(з приводу подій 9 березня 2001 року)

(Початок на 2-й стор.).

Друге. Загострення конфлікту спровоковано побиттям міліцією народного депутата, першого секретаря Київського міськкому Соцпартії України Валентини Семенюк та інших громадян після пред'явлення нею депутатського посвідчення. Її госпіталізовано зі струсом мозку. Незважаючи на протести депутатів, побито ще кілька громадян, включаючи жінок, серед них депутата Миколаївської обласної ради Тетяну Сижук, пенсіонерку з Ірпеня, шанувальницю Кобзаря Валентину Петрівну Рахубенко. Це спричинило перше зіткнення цивільних громадян з правоохоронцями.

Після зняття кордонів міліції розпочалося «полювання» за підозрюваними в участі в акціях протесту, їх затримання і побиття в районних управліннях МВС. Втручання учасників акції було неминуче і спровоковане.

Третє. Наелектризована в такий спосіб колона маніфестантів після мітингу змінила погоджений ініціаторами акції маршрут і попрямувала до Міністерства внутрішніх справ і адміністрації Президента, де на них чекали нові кордони правоохоронців з додатковою екіпіровкою, зі сльозоточивим газом.

Ситуація стала некерованою. З обох боків застосовувалася сила, спроби координаторів акції вивести демонстрантів із сутички професійно нейтралізовувалися провокаторами, котрі припасли каміння, пляшки із сумішшю, інші предмети.

Постраждало багато людей, серед них — ні за що — правоохоронці.

Четверте. Спровоковані сутички використані владою для ескалації насильства, свавільного порушення законів.

Правоохоронці розгромили приміщення двох зареєстрованих Мін'юстом партій — УНСО і УКРП, покалічили й заарештували багато активістів з числа згаданих, а також Соціалістичної та інших партій і молодіжних організацій. Зрозуміло, все — без жодних законних підстав і санкцій, за принципом зведення рахунків.

«Полювання», облави на учасників акції тривали до пізньої ночі. На вулицях, в переходах, на вокзалах і в поїздах професійні людолови затримували переважно молодих людей, в т. ч. тих, хто не мав жодного стосунку до подій 9 березня. Їх принижували, мордували в машинах і у відділах міліції.

П'яте. Свавільне порушення законів України органами міліції не потребує особливих доказів. Безпідставні затримання, тортури, неповідомлення рідним, відмови в адвокатському захисті, утаємничення інформації про затриманих, фальшиві звинувачення щодо більшості тимчасово ув'язнених — ці та інші порушення стали масовим явищем.

За попередніми даними, більш як 300 громадян на собі відчули «руку» правоохоронного відомства. Досі Київське ГУМВС не дає даних про кількісний та персональний склад затриманих та про юридичні для цього підстави.

Доказом сваволі щодо демонстрантів було визнання в судовому порядку безпідставності затримання громадян, звільнення з-під варти десятків людей, в т. ч. керівників і активістів згаданих партій, порушення кримінальних справ за фактами незаконних дій правоохоронців.

Шосте. Скидається на цинічне лицемірство реагування на події Президента України Л. Кучми та керівництва МВС. З їх висловлювань та практичних дій впродовж кількох місяців щодо опозиції та учасників акцій протесту у Харкові, Львові, Рівному, Києві та інших містах можна зрозуміти, що вони і є організаторами провокацій.

Сьоме. Причиною громадянського конфлікту є страх керівника держави та його найближчого оточення перед невідворотною відповідальністю за грубі зловживання владою і ймовірну причетність до кримінальних злочинств, серед яких факти корупції, хабарництва, переслідування за політичні погляди, втручання у виборчий процес, вбивство журналіста Г. Гонгадзе.

Безглузда спроба «не помічати» опозицію, задушити її силою викликає протилежну реакцію. Створений Президентом правовий тупик не дає змоги розв'язати політичну кризу правовим шляхом. З його вини вулиця вирішує те, що мають вирішувати парламент та суд.

Восьме. Нісенітницею видається аргументація Л. Кучми з приводу природи опозиційного руху. Не в боротьбі за владу, не в підготовці до виборів причина, а у сваволі виконавчої влади, її узурпації Президентом, у брехні і шантажі як методах управління. Причина у злидарюванні переважної кількості населення, безнадії селян і робітників, учителів і військових, усіх категорій громадян, у безпритульності дітей, незахищеності молоді й літніх. Диктатура, що стає фактом, нівечить економіку, руйнує виробництво, паралізує підприємництво і бізнес, підриває соціальні умови існування населення, розтоптує права людей, створює прірву між владою і суспільством, загрожує суверенності держави.

Саме тому опозиція, всі її складові, в т. ч. Соціалістична партія України, виступає за зміну системи влади як причини розграбування держави, корупції і злиднів.

Фракція вимагає

■ Проведення негайного засідання Верховної Ради для розгляду питання про політичну кризу в Україні.

■ Оприлюднення законів про тимчасові слідчі комісії парламенту, про партії, про вибори на пропорційній основі.

■ Включення до порядку денного сесії як першочергових проектів законів про зміни до Конституції України, про процедуру імпічменту, про спеціального слідчого і спеціального прокурора, про референдум та інших передбачених Конституцією України нормативних актів, які дадуть змогу правовим шляхом встановлювати істину, знімати напруженість у суспільстві.

■ Створення тимчасової слідчої комісії парламенту для з'ясування обставин побиття народного депутата Валентини Семенюк, порушень прав людей — учасників акції 9 березня 2001 року в Києві.

■ Інформації Міністерства внутрішніх справ України з приводу цих подій та звільнення міністра Ю. Кравченка.

■ Виконання законодавства про трансляцію засідань Верховної Ради України, прискорення законодавчого забезпечення функціонування незалежного Суспільного телебачення і радіомовлення.

Фракція ще раз повторює, що вона, як і Соціалістична партія в цілому, принципово не сприймаючи силових дій з будь-якого боку для розв'язання політичної кризи, активно продовжуватиме боротьбу за додержання Конституції, захист прав людей, демократичні засади діяльності влади. Нинішнім керівникам держави не допоможуть фальсифікація і залякування! Правду не зупинять щити і бронежилети! Провокаторам і зловмисникам не минути кари!

Правда переможе зло!

Олександр МОРОЗ,
голова фракції.

12.03.2001 р.

Правду не зупинять щити і бронежилети!

Українці рішучіші

Події останніх місяців, що відбуваються в Україні, так і не стали центром уваги білоруської громадськості. Проте президент Білорусі не міг обійти цілковитою мовчанкою ситуацію в сусідній країні. На думку білоруського лідера, американці фінансували акції протесту в Україні. Отримати будь-який офіційний коментар у МЗС Білорусі з приводу українських подій не вдалося.

Головний редактор найтиражнішої державної газети «Советская Белоруссия» Павло Якубович вважає: «Кучма надто загрався, він передовірився Заходу, не розуміючи, що в країні анархія. І в економіці, і в політиці». Депутат палати представників Олексій Ваганов вирішив відбутися жартом: «Поки що не можу порівняти українську ситуацію з білоруською. В нас ще ніхто не наважився поставити намета біля будинку уряду чи адміністрації президента».

Юлія Чигир, дружина одного із імовірних опозиційних кандидатів у президенти і сама досить активний білоруський політик, вважає: вже сам факт, що «Кучма до розгону наметового містечка бодай дозволив його збудувати, свідчить про те, що в Україні є прогрес порівняно з Білоруссю. Лукашенко не допустив би й цього. В нас опозиціонерам під час акцій протесту не дозволено навіть виходити на центральний проспект міста». До того ж, за словами Юлії Чигир, «українці порівняно з білорусами рішучіші й енергійніші. Наші люди терпітимуть до останнього, помиратимуть, але на вулицю не вийдуть».

Анна ПЕТРОВСЬКА.

Мінськ.

Мільйонерів більше не буде

У Придністров'ї закінчується обмін грошей. Новий деномінований рубль прирівняно до мільйона старих. Придністровцям більше не знадобиться використовувати замість звичайних гаманців целофанові пакети.

Купюра найбільшої вартості — 50 рублів. Німецький журнал «Монети і паперові гроші» здійснив експертизу якості нових придністровських рублів і виставив оцінку «відмінно». У грошових знаків вісім ступенів захисту. На купюрах, окрім звичного Суворова, з'явилися портрети Тараса Шевченка і молдовського господаря Дмитра Кантеміра. Нові обличчя на придністровських грошах демонструють: у регіоні три офіційні державні мови — російська, українська та молдавська.

Нові гроші зацікавили нумізматів. Найбільший у Європі Берлінський монетний аукціон має намір придбати кілька примірників придністровських монет і паперових купюр для продажу до відомих колекцій.

Світлана ЧАЛА.

Кишинів.

Фотофакт

США посилюють заходи боротьби з проникненням на терени країни ящуру, що вразив Велику Британію і зараз розповзається по Європі. Взуття, багаж та одяг пасажирів, які прибули до США з європейських країн, дезінфекують.

Фото АП.

Ірина ХАКАМАДА: «Політична криза в Києві — маріонеткова»

Нещодавно в Києві побувала співголова російського «Союзу правих сил» (СПС), віце-спікер Державної Думи РФ Ірина ХАКАМАДА. Власкор «ГУ» в Москві попросила її поділитися своїми враженнями про цей візит.

— Ірино Муцуовно, в Києві ви зустрічалися з представниками української політичної еліти. Ваші враження?

— У мене є відчуття не провінціалізму України, а, певніше, її відставання від економічних і політичних реформ, що вже реалізовані в Росії. Українську еліту досі непокоїть питання про національну самоідентифікацію. Росія цей період уже пройшла. Сьогодні її еліту непокоїть інше: вона не може забезпечити просування РФ у глобальний європейський світ. А Україна переживає романтичну закоханість і в Захід, і в Росію. Період самоідентифікації держави закінчиться тоді, коли ваша політична еліта, нарешті, стане самодостатньою, перестане розмовляти мовою шантажу з Росією, плазувати перед Заходом і виробить гідний стиль поведінки, щоб захищати національні інтереси своєї держави.

— Як ви вважаєте, чи справді праві політичні партії в Україні відбивають ті ідеї, що за своєю суттю є правою ідеологією?

— Ні. Таке враження складається лише в приватних розмовах з дієздатними прагматичними політиками, наприклад, з лідером партії «Реформи і порядок» Віктором Пинзеником. А коли я розмовляла з функціонерами «РіП», то зрозуміла, що українські праві сьогодні здобувають «вимушених» союзників, бо інакше у них не буде перспектив забезпечити собі достатню кількість голосів у період виборчих кампаній. В Україні правих партій багато, але всі вони маргінальні і з ними треба працювати. Тому я й мої колеги з СПС перебували в Києві, щоб провести переговори й обмінятися досвідом.

— Чому між парламентом російським та українським більше практикуються шахова дипломатія і неформальні зустрічі вечорами?

— Найгрубіша помилка політичних еліт Росії та України полягає в тому, що відносини між ними будуються на засадах демонстрації власних амбіцій та з'ясування, хто кому що винен.

— Яка ваша оцінка політичної кризи в Україні?

— Головна причина кризи — в слабкості президента. Леонід Кучма не може реалізувати будь-яку модель управління, чи то вона погана, чи добра. Проти нього сьогодні виступають усі. Крім того, такому розвиткові подій сприяв тиск влади на ЗМІ й опозицію, а також дикий рівень корумпованості в Україні. Кучма фактично став заручником кількох ворогуючих олігархічних груп, через що і виникла кризова ситуація. Отож політична криза в Україні, на мій погляд, маріонеткова: кілька фінансових груп смикають за ниточки, а народ хоче просто нормально жити. Але така ситуація дуже типова для всіх перехідних країн.

— Чи може в Україні бути сформований коаліційний уряд?

— Нині в Україні уряд в жодному разі не може бути коаліційним. У перехідні періоди коаліційність призводить до того, що уряд займається стикуванням різних інтересів протягом тривалого часу, не ухвалюючи взагалі ніяких рішень. Перехідні демократичні країни не можуть копіювати парламентські моделі формування уряду в країнах з розвиненою демократією. Вони поки що працюють у президентських конституціях, і від особи президента, його професіоналізму, від команди уряду залежить дуже багато. Я оцінюю Кучму як слабкого президента, бо він не має потужної підтримки у Верховній Раді. Він повинен або зайняти позицію суто політичну, сформувати свій кабінет уряду і довіритися Ющенку, або стати головним менеджером. І тоді, як в Америці, Кабмін існуватиме формально, а президент демонструватиме свою силу. Мені досі не зрозуміло, що хоче будувати Кучма в Україні: авторитарну номенклатурну державу чи нормальну модель демократичної ринкової держави, в якій бізнес відокремлений від держави і для цього шукає підтримки у політичної сили. Доти, доки президент цього не визначить, Україна матиме ті самі проблеми, на які свого часу наразилася Росія.

— Як ви оцінюєте роль прем'єра Віктора Ющенка в розвитку російсько-українських економічних відносин?

— Я зустрічалася з Віктором Ющенком і маю зазначити, що нинішній український прем'єр розуміє, що Україна не може просуватися вперед в антагонізмі з Росією. Він, певніше, за те, щоб Україна й Росія розмовляли більш грамотною економічною мовою, без політичного шантажу. Ясно, що тривають суперечки довкола власності, газових боргів, але це суто професійні суперечки, вони не повинні мати політичного забарвлення. Крім того, Ющенко мені особисто підтвердив, що всю систему реструктуризації українських боргів за російський газ остаточно узгоджено і з російською, і з українською сторонами.

Світлана ФІЛІМОНОВА.

Москва.

Хроніка. Факти. Події

■ Київ

МЗС направило Росії ноту

Міністерство закордонних справ України направило ноту зовнішньополітичному відомству Росії у зв'язку з проведенням 13—16 лютого в Кримських горах навчань морської піхоти Чорноморського флоту Російської Федерації. Про це, за інформацією агентства «Інтерфакс-Україна», заявив у Севастополі міністр закордонних справ України Анатолій Зленко. Він також повідомив, що в нього відбулася телефонна розмова з міністром закордонних справ Росії Ігорем Івановим, під час якої досягнуто домовленості про інформування в подальшому українського зовнішньополітичного відомства про проведення таких навчань.

■ Софія

Візи поки що не потрібні

Болгарія відклала запровадження візового режиму з Україною до 1 жовтня 2001 року. Отже, громадяни України використовуватимуть можливість безвізових поїздок до Болгарії у період літнього туристичного сезону.

■ Ялта

У пошуках гарантій

Тут проходить третя зустріч грузинської та абхазької сторін під егідою ООН з розробки заходів довіри. Напередодні з учасниками переговорів зустрівся Президент України. Він підкреслив, що потрібно розробити «реальні гарантії мирного процесу».

■ Брюссель

ЄС — проти

Європейський союз висловив протест у зв'язку із забороною на експорт продукції тваринництва із країн ЄС, яку через спалах епідемії ящуру ввели вже близько 90 держав світу. Представник ЄС назвав ці заходи необгрунтованими і зайвими.

■ Лондон

Паніка на фондових ринках

Падіння основних показників ділової активності Америки спровокувало аналогічні процеси в Європі та Азії. На Лондонській біржі різко подешевшала нафта. Біржові аналітики вважають, що такого невдалого тижня на світових ринках не було вже 15 років.

■ Багдад

Хусейна запросили до Аммана

Президент Іраку Саддам Хусейн отримав запрошення на саміт лідерів арабських держав, що відбудеться 27 березня в Аммані. З 1990 року, після нападу Іраку на Кувейт, Хусейн не отримував таких запрошень.

■ Берлін

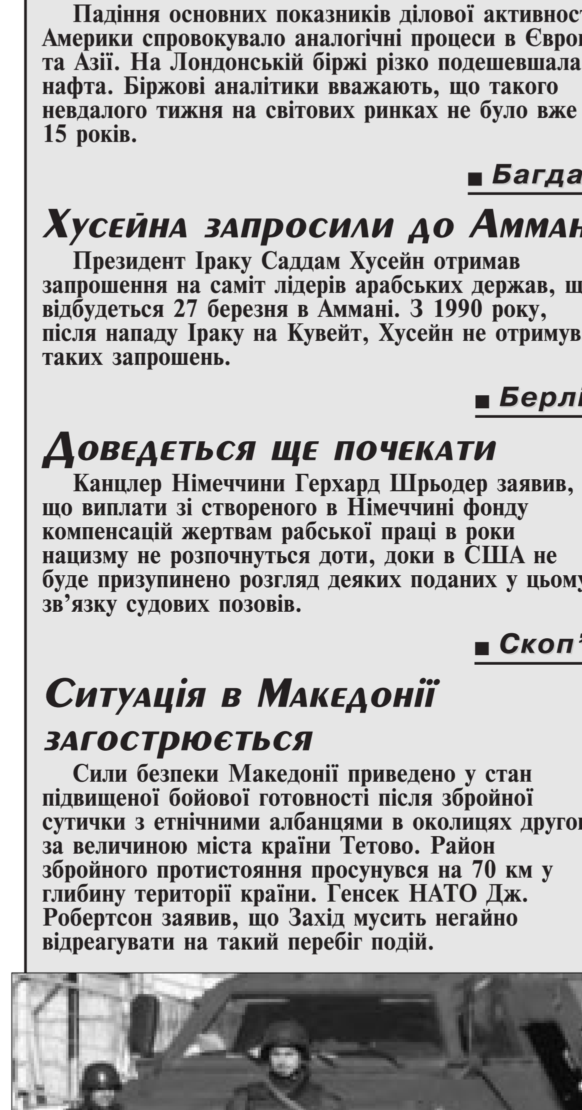
Доведеться ще почекати

Канцлер Німеччини Герхард Шрьодер заявив, що виплати зі створеного в Німеччині фонду компенсацій жертвам рабської праці в роки нацизму не розпочнуться доти, доки в США не буде призупинено розгляд деяких поданих у цьому зв'язку судових позовів.

■ Скоп'є

Ситуація в Македонії загострюється

Сили безпеки Македонії приведено у стан підвищеної бойової готовності після збройної сутички з етнічними албанцями в околицях другого за величиною міста країни Тетово. Район збройного протистояння просунувся на 70 км у глибину території країни. Генсек НАТО Дж. Робертсон заявив, що Захід мусить негайно відреагувати на такий перебіг подій.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

Наші в Африці

У складі контингенту ООН у Сьєрра-Леоне (ЮНАМСІЛ) нині служать 12 тисяч чоловік з Нігерії, Непалу, Бангладеш, Йорданії, Російської Федерації та інших країн. Серед них і український ремонтно-відновлювальний батальйон, який знаходиться там три місяці, та вертолітний загін, що нині приступає до роботи.

Батальйон навчає африканців їздити на наших бронетранспортерах та автомобілях, передає їм цю техніку і потім обслуговує. Частина батальйону розташована в населеному пункті Лунгі, частина — у Гестінгсі. Табори звели власноруч. Вертольотники також розмістяться у Гестінгсі.

Командуючий ЮНАМСІЛ генерал з Кенії Даніель Панда дає високу оцінку українським військовикам.

Олександр КЛИМЕНКО.

Командуючий ЮНАМСІЛ дає високу оцінку українським військовикам

З наділом — на пошуки правди

Регіон: проблеми власності

Наш співрозмовник — Іван Васильович СИБІГА народився на Хмельниччині у січні 1945 року. Після закінчення в 1974-му юридичного факультету Львівського університету працював слідчим, прокурором району, завідувачем адмінвідділу обкому партії, завідувачем юридичної консультації облпрофради, транспортним прокурором. З травня 1998 року — прокурор Хмельницької області.

— Здавна прихід весни загострював на селі земельні відносини. Люди сварилися за межі, домагалися від влади зайвого клаптика землі для городів тощо. Після відомих указів Президента України про реформування агропромислового комплексу характер звернень громадян у вищі інстанції та засоби масової інформації різко змінився. Тепер, маючи свій законний земельний наділ, люди прагнуть розпоряджатися ним на власний розсуд, вибирати ефективного землекористувача. Однак на ділі не завжди це виходить без втручання відповідних інстанцій. Он, скажімо, буквально перед вашим приходом у корпункт на прийомі у нас була група селян з ямпільської агрофірми «Колос» Білогірського району. Люди скаржаться, що написали тамтешньому директору заяви про розірвання договорів оренди землі ще першого лютого, однак і досі він їх не реєструє. Натомість заявникам каже, що землю їм усе одно не віддасть. Чи правомірні такі дії?

— Чинне законодавство сьогодні дає право власнику земельного і майнового паю вільно ним розпоряджатися, вибирати господаря, якому бажає передати свою частку в оренду. І якщо в даному разі ситуація склалася там так, як ви розповіли, то дійсно директор не правий. І я доручу своїм службам, щоб було відповідне прокурорське реагування. Однак мушу зауважити, що у разі, коли землі засіяні озимими, розірвання договорів оренди на те поле може бути здійснене тільки після збору врожаю. Тобто тут треба вивчити ситуацію на місці. І ми це зробимо.

— Редакція була б вдячна вам за підтримку. Та от скажіть, будь ласка, Іване Васильовичу, аналогічні звернення надходять і в органи прокуратури, як ви на них реагуєте?

— На превеликий жаль, сьогодні справді ще багато надходить нарікань від селян і в обласний апарат, і в райміськпрокуратури на порушення чинного законодавства в аграрному секторі економіки. Тут найпоширенішим явищем є факти, що керівники реформованих КСП не вносять у списки прізвища багатьох селян на отримання земельних та майнових паїв. Скажімо, тільки прокурором Кам'янець-Подільського району торік було направлено до суду 28 позовів в інтересах громадян на визнання їх права власності на землю. Багато задоволено подібних звернень громадян прокуратурами Чемеровецького, Дунаєвецького, Теофіпольського районів.

— А буває, що паї виписують і на «мертві душі», щоб у такий спосіб збільшити свої частки землі?

— Уявіть собі, що і таке бувало у тому ж таки Кам'янець-Подільському районі. Зокрема, у селянських товариствах «Колубаївське», «Обрій», «Іскра», «Урожай», імені Шевченка. У цілому прокуратура району заявила 49 позовів про визнання недійсними земельних сертифікатів.

— А ось перепони, подібні до білогірських, коли люди хочуть вийти з господарства зі своєю часткою землі, бувають у нас в області?

— Звісно, бувають, і неподоодинокі такі випадки. Скажімо, у Шепетівському районі умисне землю в натурі виділяли людям одного села під іншим селом, і навпаки. Тобто штучно створювався бар'єр для унеможливлення ефективно обробляти землю. І тільки після втручання міськрайпрокурора законні права громадян захистив суд. А ось, наприклад, у Дунаєвецькому районі виділену землю двом фермерам із земель запасу сільської ради взагалі захопила селянська спілка «Зеленчанське». При цьому місцева влада на таке неподобство ніяк не відреагувала. І лише після втручання обласної прокуратури все стало на свої місця.

— В Указі Президента від 3 грудня 1999 року «Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки», як мені пригадується, обумовлена межа орендної плати за землю, нижче якої не мають права ступати керівники реформованих господарств, чи не так?

— Справді, такий граничний мінімум встановлено і він становить не менш як один відсоток вартості орендованої земельної частки (паю). Та на практиці також цього не всюди дотримуються, не укладають належним чином договори. Скажімо, у Старокостянтинівському, Старосинявському та деяких інших районах області сьогодні налічується понад 20 тисяч договорів, що не відповідають типовим формам оренди. А ось у Кам'янець-Подільському, Ярмолинецькому та Летичівському районах, хоч як дивно, а розмір орендної плати в цілій низці господарств становить менш як один відсоток вартості орендованих земель. Така ситуація, зрозуміло, саме і спричиняє невдоволення селян, значний потік скарг. Однак органи влади на місцях не звертають належної уваги на такі неподобства.

— Іване Васильовичу, пригадую, років п'five тому один голова агрофірми з нашої області хвалився прем'єр-міністрові, як він хвацько виборсався з боргів: зі свого колгоспу зробив два господарства, у нове забрав ферми, техніку, землю, а старому залишив два воза, два хліва і два мільйони боргів. Тобто створилося фіктивне господарство, на яке почепили реальні борги перед державою. То скажіть, а чи нинішнє реформування не наплодило на Поділлі таких самих спритників?

— Я не чув цих слів і не знаю, хто їх казав, але така схема обдурювання держави набула поширення у Віньковецькому, Летичівському та Хмельницькому районах. Там позалишали колишні КСП юридичними особами. І хоч вони не займаються найменшою статутною діяльністю, але дають можливість новоутвореним формуванням уникати відповідальності за колишні борги — державі кредити та лізинги. Нещодавно на колегії облпрокуратури ми глибоко проаналізували цю проблему і гарантую, що органи прокуратури області вживуть рішучих заходів на усунення названих правопорушень.

— Сподіваємося, що, крім звернень громадян, органи прокуратури і з власної ініціативи беруть під контроль питання діяльності агропромислового комплексу у повному обсязі?

— Безперечно. Тільки за минулий рік в області виявлено 881 порушення, на усунення яких було внесено 674 документи прокурорського реагування, притягнуто до відповідальності 2875 посадових осіб, порушено більш як 100 кримінальних справ. Поточного року цей процес став ще динамічніший і якісніший. Якщо говорити у цілому, то за два місяці ми виявили порушень стільки, як за минулих півроку.

— Іване Васильовичу, погодьмося, що зростання прокурорської статистики не тільки характеризує інтенсивність роботи органів прокуратури, а й показує, що інші структури органів державної влади не належно виконують свої посадові обов'язки.

— Безперечно. Будемо відверті, якби працівники головного управління сільського господарства і продовольства області та його структурні підрозділи у районах добросовісно ставилися до своїх обов'язків зі здійснення аграрної реформи, забезпечували виконання державних та регіональних програм соціального розвитку села, то такого б потоку порушень не було. А сьогодні ми вимушені констатувати, що навіть не у всіх реформованих господарствах із селянами уклали договори оренди майнових та земельних паїв, не проводили розрахунки за оренду. Саме тому ми і запросили на колегію облпрокуратури керівників управлінь облдержадміністрації, які відповідають за діяльність аграрного сектора області. І про ці недоліки їм було сказано відверто у вічі.

— Отже, можна сподіватися, що до виходу в поле правова ситуація у селах Хмельниччини поліпшиться?..

— Мусить поліпшитися. І я певен, що ми цього доб'ємося спільними зусиллями.

— Тож успіхів вам, Іване Васильовичу, на цій благородній ниві!

Розмову вів
Михайло ВАСИЛАШКО.

Хмельницький.

P. S. Поки матеріал готувався до друку, прокуратура Білогірського району перевірила звернення селян Ямполя до «Голосу України». Як повідомив Хмельницькому корпункту газети прокурор Білогірського району Юрій Гненюк, прокуратура району внесла протест на рішення сесії Ямпільської селищної ради у частині визнання недійсною факту реєстрації договорів оренди. Одночасно розглядається питання про притягнення до відповідальності окремих посадових осіб за корупційні дії.

А Актуально

■ *Київ*

Віктор ЮЩЕНКО: і коротка дорога — терниста

(Початок на 3-й стор.).

...Про економіку

Підсумки минулого року є предметом жвавих дискусій. Однак у цілому можна говорити про позитивні зрушення в економіці, соціальній сфері. Вперше за останні роки зарплату не затримують, майже наполовину скоротили попередні заборгованості, зросли реальні доходи. Вдосконалюється пенсійна система, самодостатнішим став Пенсійний фонд, якому держава поступово віддає борги. На 17 відсотків скоротили і зовнішні заборгованості. Уряд свідомо відмовляється від позичань, віддаючи перевагу забезпеченню належного збирання податків.

...Про уряд і більшість

На думку Віктора Ющенка, колізія, що виникла, не має політичного підгрунтя. За ситуацією довкола більшості стоять економічні, до певної міри майнові, інтереси. І не окремих сил чи партій, а здебільшого приватні — надто у приватизації та енергетиці. Зі свого боку, уряд готовий зробити все, щоб консолідувати більшість.

...Про «касетну» справу і «заяву трьох»

Не було б «касетної» справи, з'явився б інший привід, щоб дестабілізувати ситуацію, в чому зацікавлені певні сили. Слід розмежувати трагедію людини, її близьких і те, як, для чого вона використовується. Нам потрібно знати всю правду, але для цього треба йти правовим шляхом, виконати всі слідчо-правові дії. «Інколи короткий шлях видається ближчим, але чи завжди це так?»

Володимир БОНДАР.

■ *Львів*

Горіла садиба, а пам'ять — нетлінна

У Нагуєвичах, у музеї-садибі Івана Франка, сталася пожежа. Згоріла історична пам'ятка — стайня із стодолою. Вже втретє вогонь знищує реліквії, пов'язані з пам'яттю про великого сина України.

Найбільшою, невиправною втратою була знищена вогнем дерев'яна церква, якій цього року виповнилося б 200 років. Тут хрестили Івана Франка, тут зберігалося подароване храмові Яковом Франком Євангеліє. Винуватих не знайшли. Земляки Франка і працівники музею у випадковість не вірять. Цього разу за підозрою у скоєнні злочину затримали місцевого жителя. Тривають слідчі дії. Триває й «політика» безпам'ятства.

Інформація для роздумів. В Україні, за словами директора Львівської картинної галереї, заслуженого працівника культури України Бориса Возницького, впродовж минулого століття знищено 80 відсотків культурної спадщини, 20 — збережено, і 14 із них розташовані на Львівщині. Ризикуємо втратити й це, якщо не вжити заходів. Мінфін та Мінекономіки виділяють кошти на збереження культурної спадщини відповідно до кількості населення в областях. Тому маємо парадокси. У Запорізькій області, що прирівнюється за кількістю населення до Львівської, близько 10 пам'яток культури. А тут —750(!).

Закон про охорону пам'яток культури потребує і підзаконних актів, і фінансового забезпечення. Цей закон не передбачає кримінальної відповідальності за руйнівні дії проти культури.

■ *Реклама*

По кому вдарить Мороз,
або Як я залишився без штанів

Банкір — це людина, яка позичає вам парасольку, коли світить сонце, й відбирає її в ту мить, коли задощить.

Марк Твен.

Журналістське розслідування

Одразу зізнаюся, що до описуваної справи маю найпряміший інтерес. Йтиметься про відомий концерн «Валді», чиєму одягу віддаю перевагу. Тепер, щоправда, однойменні магазини обминаю десятою дорогою — на них поклали око конкуренти «Валді», які нахабно й безцеремонно намагаються заволодіти відомою маркою.

Але якби все обмежувалося лише нечесною конкуренцією...

Моє розслідування присвячене темі руйнування і знищення процвітаючої фірми, користь від якої шість років відчували тисячі її працівників, сотні тисяч клієнтів і держава, яка одержувала щороку понад п'ять мільйонів гривень податків.

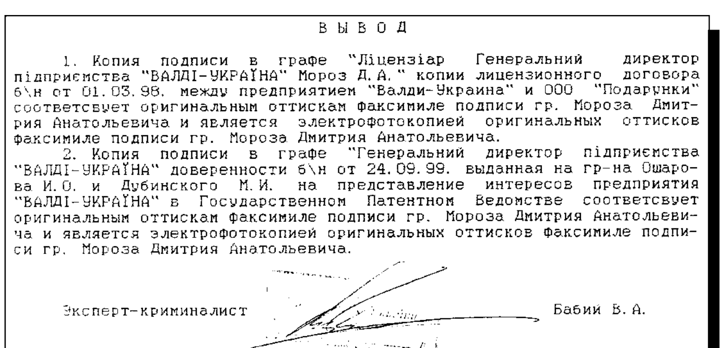
Тепер у бюджеті дірка, а я — без штанів...

Закони у клітинку

Чи є сьогодні вороги народу? Їх тисячі. Десятки тисяч тих, хто ухиляється від сплати податків. До рангу ворогів їх звів його Величність закон, контроль за виконанням якого став смислом життя працівників державної податкової служби. Їхня нестримна заповзятливість і старанність у поповненні скарбниці не знає меж. Часом здається, що ще трохи — і податки сплачувати не буде кому: під пресом статті 148^{2} Кримінального кодексу ми або припинимо працювати, або потрапимо на нари. Перебираю міри? Міркуйте самі.

Минулого року проти неплатників податків за статтею 148^{2} порушено майже 13 тисяч кримінальних справ. Позаминулого —10500. З них засуджено 2111 осіб. За вісім років дії статті притягнено до кримінальної відповідальності більш як 40 тисяч, а засуджено понад 7600 неплатників. Не залізатимемо в нетрі, ставлячи запитання, яку відповідальність понесли слідчі, справи яких так і не дійшли до суду. Нехай цим переймаються передовсім 32 з лишком тисячі бухгалтерів і директорів, що незаконно перебували під слідством. Зазначимо лише, ці 32 тисячі зуміли, мабуть, довести, що не мали злого наміру, коли не сплачували податків. Мовляв, помилилися під час бухгалтерських розрахунків. А помилитися фахівцеві неважко: наше податкове законодавство (а це більш як 300 законів і кілька тисяч підзаконних актів) з 1997 року змінювалося щонайменше 175 (!) разів. Складається враження, що податкові закони і службу, яка контролює їх виконання, створено для забезпечення приросту кількості кримінально караних, а не для цивілізованого збирання податків і виховання законослухняного громадянина.

Парадокс: сьогодні дедалі голосніше про кардинальну зміну давно застарілої податкової системи говорять і платники податків, і податківці, і судді. Очевидні дедалі більші роль ДПА і невдоволення тих, на чиї податки вона існує. Очевидні й дедалі більше осуджувані «наїзди» податківців на виробників товарів і послуг, яким відразу загрожує стати або безробітними, або підслідними.

ВЫВОД

1. Копия подписи в графе "Ліцензіар Генеральний директор підприємства "ВАЛДІ-УКРАЇНА" Мороз Д.А." копии лицензионного договора б\н от 01.03.98. между предприятием "Валди-Украина" и ООО "Подарунки" соответсвует оригинальным оттискам факсимиле подписи гр. Мороза Дмитрия Анатольевича и является электрофотокопией оригинальных оттисков факсимиле подписи гр. Мороза Дмитрия Анатольевича.

2. Копия подписи в графе "Генеральний директор підприємства "ВАЛДІ-УКРАЇНА" доверенности б\н от 24.09.99. выданная на гр-на Ошарова И.О. и Дубинского М.И. на представление интересов предприятия "ВАЛДІ-УКРАЇНА" в Государственном Патентном Ведомстве соответсвует оригинальным оттискам факсимиле подписи гр. Мороза Дмитрия Анатольевича и является электрофотокопией оригинальных оттисков факсимиле подписи гр. Мороза Дмитрия Анатольевича.

Эксперт-криминалист Бабий В.А.

Проте маразм, грунтований на позавчорашніх нормативах, як казав знайомий адвокат, міцнішає. Інакше не прокоментувати той факт, що через помилку, яка призвела до несплати 85 гривень податку, відповідальну особу можуть позбавити волі на три роки, а через несплачені 425 гривень — до п'яти років.

Арешт ініціювали, щоб вибити з сідла

Як ви, читачу, здогадалися, згаданий у заголовку Мороз і є одним з «ворогів» народу, тобто тим, хто ухилився, за твердженням слідства, від податків.

Несплачена сума — не 85 і не 425 гривень, а тому Дмитра Мороза, керівника групи підприємств «Валді», ізолювали від суспільства. Щоб не заважав слідству, не втік і не ушився за кордон. Слідство вважає, що ані підписка про невиїзд, ані застава, ані поручительство за бізнесмена не сприятимуть так розкриттю злочину, як утримання його в СІЗО. І це тоді як на сьогодні підприємство «Валді» повністю погасило борги державі.

Сам підслідний заявляє, що його арешт зініціювали напівкримінальні ділки, щоб безперешкодно оволодіти майном «Валді». До речі, адвокати Мороза стверджують, що з двох тисяч підозрюваних у несплаті податків під арештом сьогодні перебувають лише кілька... Дмитро — один із «щасливчиків».

З досьє «ГУ». *Власник підприємств «Валді» в Україні, Росії і Великій Британії Дмитро Мороз народився 1970 року. З відзнакою закінчив економічний факультет Київського держуніверситету імені Т. Шевченка. Стажувався в Англії. Кандидат наук. 1992 року разом з Валерієм Родіним Дмитро заснував у Великій Британії фірму Vuldi. 1994 року вони відкрили в Україні мережу магазинів чоловічого одягу. Згодом шляхи-дороги партнерів розійшлися — Родін створив компанію VD-one. П'ять років «Валді» імпортувала одяг, а 1999-го Мороз організував виробництво брюк і піджаків на Бердичівській і Барській фабриках. Сировина, технологія — англійські...*

...Неприємності в Мороза почалися восени 1999-го, коли податкова служба встановила, що на документах якогось ТОВ «Блек Сі», з яким підприємство «Валді» співпрацювало, — підробна печатка. Тоді й народилася кримінальна справа про ухилення від сплати податків. До 16 червня минулого року її, за твердженням адвокатів, вели так собі. А того дня слідство висунуло успішливому бізнесменові нове звинувачення й арештувало його.

Лише за півроку, знайомлячись із матеріалами кримінальної справи, Дмитро дізнався, що паралельно зі справжньою фірмою «Блек Сі» справді активно функціонувала фірма-двійник під тією ж назвою, яка мала підробні печатки, статутні й установчі документи, банківські рахунки тощо. З нею і мав нещастя працювати Мороз, який і гадки не мав про шахрайство.

— Але ж не я один! — з болем вигукує керівник «Валді». —Партнерами цих аферистів були 90 (!) юридичних осіб. Але лише «Валді» стала об'єктом пильної уваги податківців, лише мене притягли до відповідальності за несплату податків за контрактами з «Блек Сі». Чому?

На це аж ніяк не наївне запитання чекати відповіді від слідчих —що намет на знак протесту ставити.

Якось я «прилип» зі схожим «чому» до одного «важняка» з Генпрокуратури (йшлося про арешт одного з чотирьох підозрюваних): чому ім'ярек у СІЗО, а спільники, не ховаючись, розгулюють містом?

— Ну, подобається він мені, зрозумів?

Зрозумів. Мороз, судячи з усього, також декому «припав до душі». «Симпатії» до нього, як шило з мішка, випирають із матеріалів кримінальної справи. Слово Дмитрові Морозу:

— Ще навесні 2000-го я заявив податковим органам про готовність легалізувати власні капітали за кордоном згідно з президентським указом від 31 березня 2000 року. Саме після цього активізувалися дії тих, хто поставив за мету усунути мене від керівництва концерном і привласнити його активи.

Ще до мого арешту один з тих, хто накинув оком на «Валді», запропонував мені у зв'язку з невизначеністю власної подальшої долі створити фірму, в якій мені належало б 30% статутного фонду, а його представникам — 70%.

Почувши відмову, він заявив, що все буде зроблено без мене, а я через упертість наступні роки проведу за гратами. Ім'ярек виявився людиною слова: за дев'ять місяців перебування в СІЗО я, як власник «Валді», втратив майна більш як на 10 мільйонів гривень, права на торговий знак, приміщення магазинів, акції на підприємствах — виробниках одягу... Усунення мене від керівництва призвело до розкрадання коштів ЄБРР у розмірі 2,5 мільйона доларів, вкладених у програми розвитку вітчизняного виробництва й експорту одягу до Європи. Чи треба казати, як тепер на мене й Україну дивитимуться в Європейському банку розвитку і реконструкції, який надав мені такий кредит...

Як це робилося

Отже, «Валді» обслуговував банк «Україна». Клієнт у банкірів був вельми привабливий.

— Його діяльність завжди давала прибуток, особливо у 1994—1996 роках, — каже адвокат Олег Мринський. — Тоді він сягав двох мільйонів доларів на рік. Статутний фонд становив більш як два мільйони доларів, що їх внесли іноземні інвестори. Банк довіряв підприємствам «Валді» і надавав кредити без вагань. Останній за договором № 22/98 було надано дочірньому підприємству «Валді-Виробництво» 1998 року на п'ять років.

Не дивно, що оператором із обслуговування кредиту ЄБРР, наданого тому самому ДП «Валді-Виробництво», було призначено АКБ «Україна». Високотехнологічне обладнання, закуплене на ці кошти, Мороз розмістив на площах Бердичівської та Барської фабрик, контрольні пакети акцій яких належали «Валді» — поручителю за кредитним договором.

А через кілька місяців, у січні минулого року, Мороз з ініціативи банку «для надання допомоги в реалізації кредитного проекту» підписав договір про передання акцій вищезгаданих фабрик і чотирьох магазинів у керування банкові.

— Хто тоді міг припустити, що цей договір стане у пригоді «Україні» для того, щоб паралізувати роботу ДП «Валді-Виробництво» і зірвати виконання зобов'язань за кредитним договором № 22/98? — бідкається нині Дмитро Анатолійович.

Отримавши право управляти від імені «Валді», банк зробив усе, щоб «Валді» не змогло повернути борги? Чи можливо це?

— Цілком, якщо є, так би мовити, дорожча мета, ніж повернення кредиту та відсотків, — упевнений Олег Мринський.

Ще у грудні 1999 року ДП «Валді-Виробництво» звернулося до керівництва Бердичівської фабрики з вимогою скликати позачергові збори акціонерів для усунення перепон, які вже тоді чинилися підприємству «Валді-Виробництво». Після укладення договору про передання акцій в управління банку "Україна" керівництво ВАТ «Бердичівська фабрика одягу», треба думати, не сприяло ДП «Валді-Виробництво» виготовленню продукції на своїх площах. Збитки за лютий—березень 2000 року становили 300 тисяч доларів. Про яке виконання зобов'язань за кредитним договором № 22/98 може йти мова?

Що далі — то більше. 1 червня 2000 р. **(зазначте — після арешту Мороза)** збори акціонерів відбулися. На них було обрано спостережну раду всупереч волі держателя контрольного пакета акцій, тобто «Валді». Після цього «Україна» звернулася до арбітражного суду з вимогою розірвати кредитний договір між ДП «Валді-Виробництво» і банком. Паралельно представник банку Полєтуха, вже як голова спостережної ради ВАТ «Бердичівська фабрика одягу», письмово розпорядився представників «Валді» на територію фабрики «не пу-

Президент України Леонід Кучма взяв справу Мороза під особистий контроль

щати». Склади опечатали, повісили додаткові завіси і контрольні замки...

То хто у виграші? Може, бердичівські робітники? Аж ніяк ні. Як запевняють Мороз і його адвокати, вони, як і раніше працювали на дорогому обладнанні, закупленому «Валді», відправляли продукцію невідь кому й куди. А за це...

Минув рік, як «доброзичливці» організували роботу за принципом «сам не гам і другому не дам». Однак не забуваймо про «дорожчу мету...»

Оце так подарунок!

Одного разу я напівжартома-напівсерйозно запитав у заступника Генпрокурора: «Де той величезний стіл, під сукно якого складають прохання-заяви громадян?» Мені серйозно відповіли, що такого у природі не існує.

Перегортаю стоси документів щодо «Валді» і практично не знаходжу відповідей на десятки скарг Мороза та його адвокатів у правоохоронні органи. Не існує їх у природі. Кілька відписок і повідомлення про направлення скарг тим, на чиї дії підслідний скаржиться.

Гаразд, не узагальнюватиму... Візьмемо заяву батька Дмитра від 10.11.2000 р. Як представник підслідного Анатолій Опанасович інформував Генпрокурора про порушення Держпатентом законів про охорону прав на знаки для товарів та послуг. Однак послухаймо заявника:

— На початку 2000 року, якраз у час активізації банком «Україна» нецивілізованих дій проти «Валді-Виробництва», на арені з'явився черговий «добросовісний» конкурент — ТОВ «Подарунки». Воно, як з'ясувалося, використало знак «Валді» як назву магазину, де реалізовували підроблені товари. Дмитро попередив керівництво «Подарунків», що має намір звернутися до арбітражного суду. А за два місяці одержав листа з Держпатенту про те, що є ліцензійний договір між «Валді» та ТОВ «Подарунки», згідно з яким, начебто, концерн передав товариству виключне право на використання знака «Валді» на терені України щодо всіх своїх товарів.

Цікаво, що пакет документів, які підтверджують цю вбивчу за зухвалістю для нього інформацію, Дмитро Мороз одержав із Держпатенту тільки за три місяці після запиту.

У СІЗО й так чимало «радісних» хвилин, режимом передбачених, але та хвилина, коли власник «Валді» дізнався, що він більше не власник торгового знака, була особливо «радісна». «Вміють-бо люди працювати», — подумав із сумом Дмитро, маючи на увазі керівництво банку «Україна», ТОВ «Подарунки» і Держпатент. У цьому департаменті, до речі, працюють винятково старанні й оперативні службовці. Скажімо, вони зареєстрували ліцензійний договір у день подання заяви...

Одержавши скаргу від потерпілих, Генпрокуратура «відфутболила» її до міськпрокуратури. Звідти повідомили: на підставі п.2 ст.6 КПК стосовно директора ВАТ «Подарунки» в порушенні кримінальної справи відмовлено.

Анатолій Мороз не вгамовується, він «тисне» на прокурора Києва Юрія Гайсинського: повідомте, які документи вивчалися, які експертизи проводилися —адже з нами ніхто не спілкувався. І як прокуратура пояснює той факт, що на згаданому ліцензійному договорі стоїть відбиток факсиміле Дмитра Мороза, і підписано його 1.03.98 р., а офіційно замовлено і підготовлено те горезвісне факсиміле тільки 1999-го?

Прокуратура ніяк не пояснює — мовчить. Не до факсиміле, напевно.

А те, що ліцензійний договір і доручення Дмитро не підписував, доведено фахівцем Науково-дослідного експертно-криміналістичного центру ГУ МВС України в Києві...

Товарознавець сказала: «Не модно»!

Очевидно одне: «Валді» цілеспрямовано виживають, точніше — вибивають із зайнятої ніші. В принципі для ринку це — звичайне явище. Прикро, що конкуренти не розумом своїм, не зусиллями, а з допомогою фіскальних органів хочуть здобути місце під сонцем, відвойоване іншими. І діють часом цинічно і брутально.

Повторюю, на двох фабриках одягу ще рік тому було товарної продукції і сировини не на тисячу гривень. Де вони?

За твердженням Дмитра Мороза, після його арешту контракти на виробництво одягу укладали за свідомо низькими цінами...

Кошти від реалізованої продукції ішли повз банківський рахунок «Валді», не надійшло жодної копійки і в рахунок погашення кредитів, наданих «Україною» і ЄБРР. Мороз готовий назвати фірми, на чиї рахунки пливуть кошти від діяльності підприємств, що працюють на обладнанні і сировині «Валді», експлуатують його товарний знак... Але ніхто не бажає слухати власника відомого концерну.

Однак доведеться. І не тільки його, а й ЄБРР, який на весь світ може заявити про зухвале пограбування серед білого дня і вкотре закликати інвесторів обминати нашу країну десятою дорогою. То що ж це виходить, панове? Імідж нашої держави — в руках доморослих пінкертона і чиновника. Ага — покровителів забув. Та все одно несправедливо це — залишати нас без штанів. В той час як хтось на них капітал збиває.

... Є в столиці якийсь центр правової допомоги, що проводить товарознавчі експертизи й оцінку товару. Державна виконавча служба Ленінградського районного управління юстиції довірила йому визначити вартість вилученого службою майна «Валді», яке підлягало продажу на користь «України». Експерт, озброївшися законом, провела 21 серпня 2000 р. дослідження «шляхом зовнішнього огляду». Зважаючи на те, «що більшість товару складається з весняно-літнього асортименту (несезонний), якість і кольори тканин... не відповідають сучасному напряму моди» (це про «Валді»?!), первісну ціну було знижено відразу на 50% (!) Ще на 30% (!) вартість зменшили «через відсутність маркетингу» та «прискореного й обмеженого терміну» реалізації... Одне слово, експерт знизила ціну в п'ять разів. Але це не завадило учасникам псевдоекспертизи, за твердженням Дмитра Мороза, передати товар до магазинів конкурентів «Валді», де його реалізували, напевно, за первісними цінами... Тільки на цьому, каже власник концерну, зацікавлені особи могли «заробити» понад два мільйони гривень. За такими схемами було реалізовано конфісковану продукцію в іншому районі. А оцінювач був з того самого центру...

І таких епізодів — десяток. Майно «Валді» помаленьку прилипає до нечистих рук. Позови Мороза про відшкодування розглядають у кількох судах, і, виграваши їх, він декому завдасть болючого удару. Не проковтнуть ляпаса і в ЄБРР, і в англійській фірмі — партнері «Валді». Та що з того?! «Принадність» цієї історії в тому, що кінець її буде аж ніяк не казковий для нас з вами, читачу. Адже відшкодовуватимуть збитки західним інвесторам із нашої кишені! Держава, яка виступає гарантом кредиту ЄБРР, вимушена буде платити за рахунками за амбіційних ділків, які прагнуть в'їхати до Едему на машині, виробленій «Валді»... Та такі хитромудрики і справді залишать нас без штанів!..

Іван ІЛЛЯШ.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ КОНТРОЛЬ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

«09» лютого 2001 р

№06-3916-104

Президенту України Л.Д.Кучмі

Вельмишановний Леоніде Даниловичу!

Фракція Народного Руху України протягом тривалого часу спостер... подіями навколо арешту давнього прихильника Народного Рух... Дмитра Мороза, який створив ... Україні...

Без коментарів.

Коли матеріал було підготовлено до друку, авторові стало відомо про те, що листа Дмитра Мороза та звернення групи депутатів України до Президента Леоніда Кучми передано безпосередньо главі держави, який не залишив їх поза увагою. Президент дав відповідні доручення Генеральному прокуророві Михайлові Потебеньку та голові ДПА Миколі Азарову. «Голос України» інформуватиме читачів про подальший перебіг подій.

Серце білого кокона

Час нот

«Скоро» — новий україномовний компакт Романа Копова на вірші Віктора Герасименка. Це — шостий (!) авторський альбом одного з найнезбагненніших вітчизняних співаків. А також — навдивовиж красивий і якісний плід спільних зусиль талановитої команди (аранжувальники В. Бебешко, Є. Іродов, І. Рожко, С. Кравець; саксофоніст І. Рудий; гітарист В. Огородник; бек-вокалісти Н. Гура, В. Михновецький, В. Сухін).

Мені весь час здається, що Роман Копов надійно схований від шоу-бізнесу, в якому обертається. Було б лицемірством стверджувати, що обертається поза бажанням. Це — вибір. І бути загорнутим у білий кокон — вибір також.

До речі, про білий. «Поїхав» він на ньому, чи як? Підкреслюючи пронизливу маргінальність образу (чи самого Копова?..), цей білий у всьому. Буквально через слово («білий птах — моя душа»). І подекуди нагадує колір савану. Однак не слід сприймати цю паралель як чорну — даруйте за каламбур. Те, про що співає Копов — не без допомоги автора красивих у своїй класичності текстів, — і є соковите життя **на межі.** Іншим повноцінне життя бути не може.

Копов — контраст всередині себе самого. Це відгукується на поверхні якоюсь нетутешньою екстравагантністю. Його перепади з розряду «сентиментальні балади серйозних чоловіків». Це кайф і збоченство — підглядати за сентиментами, за незахищеністю впевненого у собі, впертого чоловіка. За тим, приміром, що цей мужній та закоханий відчуває, коли «у воді купає сонце небеса». І коли надто звичні любовні символи розквічує шовковим, нібито теж нетутешнім, тембром. Його душевне роздягання, знову-таки, **до межі**. Потім він зі своїм непрозорим серцем («чорна лебідь — серце моє») знову кутається в білий кокон. Повертає голову і промовляє чи то застережливо, чи то обнадійливо: «Скоро».

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Обличчя з обкладинки альбому

Акції

Постмодерном по... авангарду

Позавчора у столичній галереї «Блок-А» презентували Всеукраїнський арт-проект «Ранок Батьківщини». Підкреслювалося: це проект «за народною ініціативою».

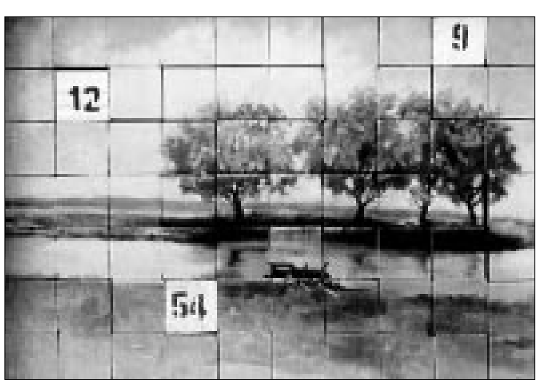
Передісторія така: минулої осені кілька художників (Анатоль Федірко, Ірина Каленик та інші) відвідали села Чайкине (Чернігівщина) та Хоружівку (Сумщина). Написали там 14 пейзажів. Потім копії пейзажів порізали на квадрати, а з них зробили дитячі кубики — 940 штук. А на презентації дітям та іншим гостям пропонувалося скласти з перемішаних кубиків ті самі пейзажі. Який у тім сенс? Як пояснив куратор проекту Анатоль Федірко, «краєвиди Чайкиного і Хоружівки є традиційно-банальним ландшафтом сходу України, без жодних культурно-мистецьких чи історичних пам'яток. Однак саме село Чайкине, загублене серед лісів Чернігівщини, — батьківщина видатного політичного діяча, професора, Президента України Л. Кучми. А Хоружівка — батьківщина видатного діяча-реформатора, Прем'єр-міністра України В. Ющенка.

Метою проекту є актуальні (постмодерністські) мистецькі дослідження та ідентифікація видатних особистостей в ландшафті їх «малої батьківщини».

За ідеєю акції, постмодернізм — своєрідна помста вождизму. Скажімо, якщо раніше були модні подорожі по ленінських місцях, то тут — щось схоже, але в пародійному ключі. Пародія є вже у заголовку й у тім, що акція — нібито «за народною ініціативою». За цим ідея: чому в нас отака хутірська держава? А тому, мовляв, що перші особи держави (і не лише двоє названих) родом з банального села. Звісно, банальне воно з погляду цих художників. Хід дотепний, хоч і недосконалий: Тарас Шевченко чи Христос народилися в найбанальніших глухоманях, і що? Порівняння, правда, також недосконалі.

Та в усякому разі, для дітей акція була пізнавально-корисною. Бо коли правильно скласти кубики, на зворотному боці панорами вийде велика карта України, з усіма селами та містами. Така собі відповідь на «ребус»... про вождів та пейзажі.

Христофор ГРУША.

На знімку: фрагмент панорами — село Чайкине.

Погода

15—17 березня температура в Україні 0—5 градусів тепла, вдень до 10. Дощі. Вітер 7—12 м/с, місцями пориви до 20 м/с. На півдні України подекуди туман, температура вдень підніметься до 15 градусів тепла.

На Київщині температура вночі 3—7 градусів тепла, вдень до 10. Часом сильний дощ.

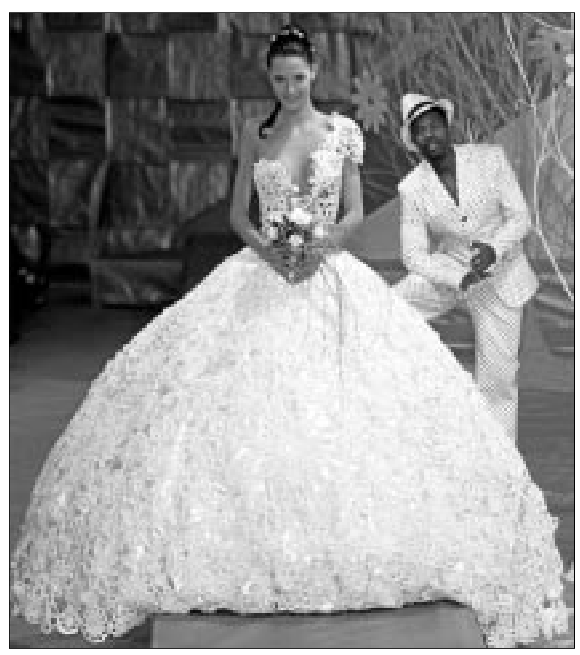
Український гідрометцентр.

Романтика — девіз сезону

Диктатура моди

І. Шокувати жінок і розорити чоловіків

Двічі на рік десятки телекамер і фотоапаратів прикуті до того, що відбувається на подіумі. «Шоу маст гоу он» — не просто класичне гасло-правило шоу-бізнесу. Регулярна поява перед народом оригінальних витворів — неодмінна вимога до модельєра. А також — кращий показник життєздатності його ідей. І гаманця.

Двічі на рік слово надається ідеологам вітчизняної моди: пропонуйте, дивуйте! Головне, щоб яскраво, ефектно. Тиждень українського прет-а-порте, що проходив у рамках «Сезонів моди», — парад ідей і гідний подарунок чарівній половині людства з нагоди свята. Традиційне місце зустрічі — галерея «Лавра».

Головні герої події — дизайнери, помножені на кількість представлених моделей. І, звісно ж, його величність глядач. Згідно із усесвітньою традицією, запрошені підтримували «свого» модельєра присутністю на показах. Журналісти мимоволі підраховували, до якого дизайнера прийшла більш «зоряна» публіка.

Можливість представити українським глядачам своє бачення «гарного життя» потребує чималих капіталовкладень. Чого вартий хоча б вояж по матеріали для колекції! Більшості дизайнерів довелося мандрувати європейськими шляхами, аби бути на рівні! Меншість задовольнялася послугами фірмпостачальників тканин в Україну. На риторичне запитання, а коли дизайнери нарешті використовуватимуть вітчизняні, напрошувалося безнадійне: «Ніколи».

Принадою для учасників стала можливість зустрітися з оптовими «баєрами». Адже, як заявила модельєр Ольга Громова, її як дизайнера не цікавить відкриття одного фірмового бутика. Добре, що виробничі потужності дають можливість для масового випуску. Але розмах, що дозволив би зменшити ціни, можливий лише за створення цілої мережі магазинів.

(Далі буде).

Юлія ПОТАПЕНКО.

На знімку: мереживне диво, запропоноване модельєром Олександром Гапчуком.

Фото Дмитра ГАВРИША (УНІАН).

Лифар і балет — близнюки-брати

З-за лаштунків

31 березня—1 квітня в українській столиці знову лунатиме ім'я уславленого киянина Сержа Лифаря, якого пам'ятає і якому дякує світове мистецтво балету. На ці дні намічено проведення П'ятого міжнародного фестивалю «Серж Лифар де ля данс». Як завжди, свято класичного танцю обіцяє бути доволі представницьким. Серед тих, хто прийде на цьогорічні фестивальні концерти, Анастасія Волочкова (Санкт-Петербург), Анастасія Миськова (Москва), Сандра Мюльбауер (Відень), трупа під керівництвом директора Швейцарської академії балету Алекса Урсуляка... Серед учасників — зірки Маріїнського та Великого театрів (Росія), всесвітньо відомого Штутгартського балету і британського «Ковент Гардена», солісти Національної опери України, лауреати всіх лифарівських конкурсів. Артисти та публіка, відповідно — танцями й оплесками, висловлюватимуть шану нашому видатному землякові —Сергію Михайловичу Лифарю.

Ольга КРАСОВСЬКА.

Зірки танцю Ірина Дворовенко та Євген Кайгородов

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО .
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311047.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37,
441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Засновник і видавець — Верховна Рада України